

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

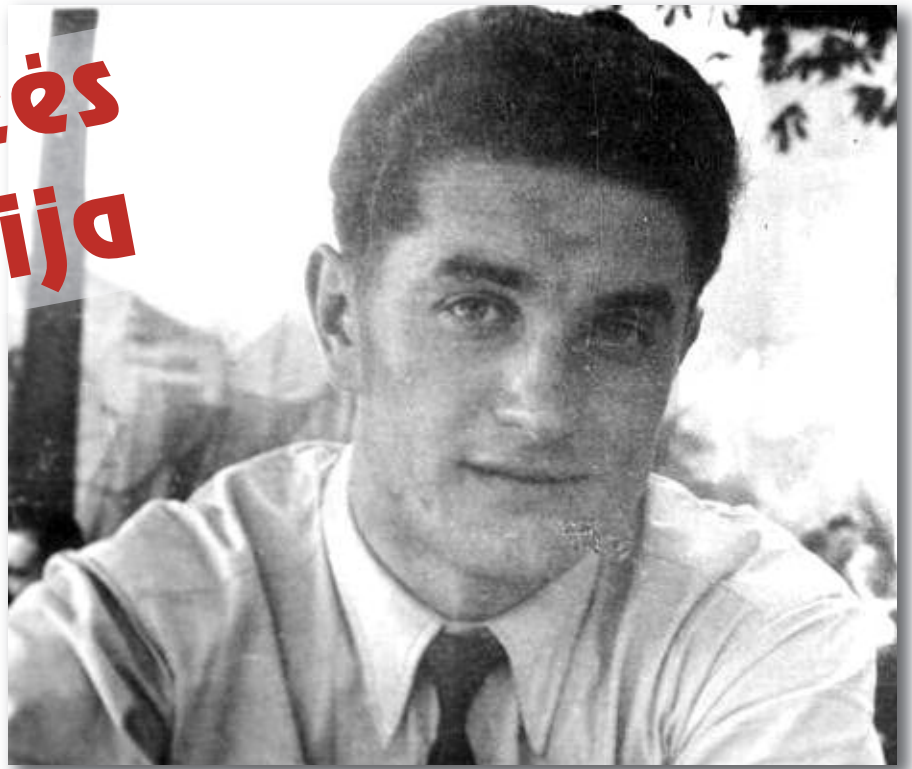
KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 3 2015 • Vol. CVI Nr. 104 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-02-15

Išdavystės anatomija

Vienai didžiausių rezistencijos išdavysčių š. m. metų rugsėjo 4 dieną sukanka 64-eri

Juozas Lukša-Daumantas

Juozas Lukša-Daumantas (slapyvardžiai: Juozas Lukša-Vytis, Skirmantas, Kazimieras, Araminas, Kęstutis, Skrajūnas, Miškinis, Daumantas, S. Mykolaitis, g. 1921 m. rugpjūčio 10 d. Juodbūdyje, Marijampolės apskr. – 1951 m. rugsėjo 4 d. Kauno raj.) – Lietuvos rezistentas.

1940 m. baigė Kauno „Aušros“ gimnaziją, Kauno universitete studijavo architektūrą. Būdamas gimnazistu priklausė ateitininkų organizacijai, per pirmąją sovietų okupaciją – Lietuvos aktyvistų frontui. 1941 m. buvo kalinamas, į laisvę išėjo tik tai karui prasidėjus.

Vokietijai okupavus Lietuvą, dalyvavo pagrindinėje veikloje prieš vokiečius. Grįžus sovietams, priklausė pagrindžio Lietuvos išlaisvinimo tarybai, o ją sunaikinus, buvo Lietuvos partizanų sąjūdžio organizacinio skyriaus viršininkas.

Prasidėjus Lietuvos partizanų sąjūdžio areštams, 1946 m. išėjo partizanauti, buvo paskirtas Tauro apygardos Geležinio Vil-

ko rinktinės spaudos skyriaus viršininku, rezistencinių laikraščių „Laisvės žvalgas“ ir „Kovos keliu“ organizatorius ir redaktorius. Dalyvavo Vyriausiosios partizanų vadovybės kūrime. Nuo 1947 m. vadovavo Kauno apylinkėse veikusiai partizanų Tauro apygardos Birutės rinktinei.

1949 m. gavo specialius įgaliojimus atstovauti įkurtam Lietuvos laisvės kovos sąjūdžiui užsienyje. 1950 m. grįžo į Lietuvą, paskirtas Ginkluotųjų pajėgų štabo žvalgybos skyriaus viršininku. 1950 m. jam suteiktas Laisvės kovos karžygio garbės vardas, taip pat apdovanotas 1-ojo laipsnio Laisvės kovos kryžiumi. 1951 m. suteiktas partizanų majoro laipsnis. 1951 m. dvigubo agento išduotas mirė Lietuvos miškuose, į pietus nuo Kauno, ties Pabartupio kaimu.

1998 m. partizano žūties vietoje ties Pažerais (Kauno raj.) pastatytas skulptūrinis Vyčio kryžius (skulpt. Juozas Šlivinskas). 2008 m. vasario 13 d. žūties vieta paskelbta kultūros paminklu.

– 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Susipažinkime: gitaristas Jonas Kublickas – 4 psl.

Kanklės – šventas instrumentas – 5 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Konsulė – ukrainiečių bendruomenės mitinge

Rugpjūčio 30 d. LR generalinio konsulato konsulė Laura Dilytė-Butkienė dalyvavo ukrainiečių bendruomenės Čikagoje surengtame mitinge, kurio metu protestuota prieš neteisėtą Ukrainos piliečių Olego Sencovo, Aleksandro Kolčenko, Nadijos Savčenko ir kitų sulaikymą bei įkalinimą. Mitingo organizatoriai ir dalyviai ragino JAV vyriausybę imtis veiksmų siekiant išlaisvinti Ukrainos politinius kalinius iš Rusijos Federacijos kalėjimų.

Diplomatė susirinkusiems pasakė kalbą, kurioje išsakė Lietuvos poziciją dėl neteisėto Rusijos Federacijos Rostovo prie Dono miesto teismo sprendimo įkalininti Ukrainos piliečius: „Lietuva griežtai smerkia Rusijos teismo sprendimą įkalininti Ukrainos piliečius – režisierių Olegą Sencovą ir visuomenės aktyvistą Aleksandrą Kolčenko. Lietuva remia Ukrainos poziciją, kad Rusijos teisėsaugos institucijų neteisėti veiksmai

Konsulė L. Dilytė-Butkienė kalba mitingo dalyviams.

Organizatorių nuotr.

Ukrainos piliečių O. Sencovo, A. Kolčenko, taip pat lakūnės Nadijos Savčenko atžvilgiu, juos sulaikant, ribojant jų teises į gynybą ir kalinant, pažeidžia pagrindinius tarptautinės teisės principus, žmogaus teises ir pagrindines laisves.”

LR generalinio konsulato Čikagoje info

Visų draugas – niekieno draugas. – Aristotelis

Išdavystės anatomija

Atkeltas iš 1 psl.

Mūsų skaitytojai jau ne kartą išreiškė pageidavimą daugiau sužinoti apie garsiausio Lietuvos partizano – Juozo Lukšos-Daumanto žūties kaltininką – buvusį bendražygį Joną Kukauską-Gardenį. Šiandien – gera proga: rugsėjo 4 d. minime 64-ąsias didžiojo rezistento mirties metines. Apie Juozą Lukšą ir partizaninį judėjimą Lietuvoje prieš metus sukurtas filmas „Nematomas frontas“, apkeliavęs jau pusę pasaulio. Daugiau nei valandos trukmės juosta apie žymiausią Lietuvos rezistencijos kovotoją Daumantą pristatoma taip: „Tik nepasiduokit gyvi“. „Geriau jau mirti nei tarnauti okupantui“. „Už Lietuvą, už laisvę, vyrai!“. Šie atviri ir jaudinantys žodžiai skambėjo iš partizanų – žmonių, pasiryžusių paaukoti gyvybę dėl savo šalies, lūpų...

„Draugo“ bendradarbis **Vitalius Zaikauskas** susitiko su vienu iš šio filmo kūrėjų **Jonu Ohman** ir paprašė prisiminti vieną didžiausių pokario pasipriešinimų, pasiaukojimą, o taip pat ir išdavystę.

Jonas Ohman

V. Zaikausko nuotr.

Juo belieka stebėtis

Kalbėti apie Lukšą-Daumantą asmeniškai man labai malonu, nes matau labai glaudų jo istorijos santykį su šios dienos įvykiais, analizuojant Lietuvos sąsajas su Europa ir pasauliu. Žinoma, visiškai sutapatinti nebūtų galima, tačiau panašumai – akivaizdūs.

Daumanto indėlis į Lietuvoje vykusius ir šią dieną tebevykstančius procesus – akivaizdus. Mano akimis jis labai ryškus, puikiausias pavyzdys-simbolis to, kas dabar darosi Lietuvoje, aplink Lietuvą, Europoje. Tai buvo didis žmogus, kuris itin sumaniai, ryžtingai ir išmintingai atliko savo misiją, ją puikiai

Jonas Kukauskas.

Nuotraukos iš bylos.

suprato, pasitaravo Lietuvos ryšiams su Vakarais. Žinoma, dabar sunkoka lyginti anuos laikus su šią dieną – anuomet ir dabar procesai vyksta pakankamai skirtingi ir savo forma, ir turiniu, tačiau kaip tuomet, taip ir dabar mes vis vien priversti kalbėti apie Rusiją, apie jos įtaką mums. Aš esu labai įsigilinęs į procesus vykstančius šiandien ir, galvodamas apie Daumanto gyvenimą ir tai, ką jis nuveikė šaliai, drąsiai galiu pasakyti, jog jo vaidmuo – didžiulis, jis buvo labai svarbi asmenybė. Nė kiek nepervertinant, esu tikras, jog jis nusipelno būti savo laikmečio simboliu. Nes jis buvo pats žinomiausias veikėjas – partizanas.

Aš dabar dažnai būnu Ukrainoje, pačiuose karščiausiuose jos taškuose – Donbase, Luhanske, Mariupolyje, rytų Ukrainos fronto linijose, todėl remdamasis savo patirtimi, galiu drąsiai teigti, kad mes Lietuvoje dabar gyvename labai ramiai, nėra ko lygintis su tais, kurie šiandien gyvena ten. Mums net sunku įsivaizduoti, kokie ten vyksta konfliktai, kiek ten pykčio, įtampos... Todėl, pamatęs šių dienų Ukrainą, visą joje vykstantį siaubą, leidžiu sau teigti, kad dabar aš dar geriau suvokiū, kokioje aplinkoje, kokių įvykių centre veikė Juozas Lukša-Daumantas.

Juo belieka žavėtis.

Jis kilęs iš gana paprastos suvalkiečių šeimos, tačiau buvo kaip reta plataus ir gilaus žvilgsnio, intelektualus ir išsilavinęs, gilaus suvokimo ir matymo kas vyksta, sugebėjo itin tiksliai įvertinti padėtį. Bet, kas svarbiausia, jis žinojo, ką reikėjo daryti, jautė didžiulę savo pareigą – ne kas kitas, bet tik jis privalėjo daryti.

Stebiuosi, kad knygos apie Juozą Lukšą-Daumantą nėra įtrauktos į mokyklų privalomų perskaityti knygų sąrašus. Tai būtų nuostabi priemonė negyvenusiems tais laikais, puikiausiai mokanti mus suprasti, kas dėjosi Lietuvoje pirmaisiais sovietų okupacijos metais, kokia žiauri vyko rezistencinė kova, kaip žmonės stengėsi išlikti ir ką privalėjo išgyventi, norint, kad jų gyvenimas nenutrūktų. Gyvybė ar mirtis – štai koks buvo likęs jiems pasirinkimas. Apmaudu, kad pernelyg retai šis didis žmogus prisimenamas, per mažai mokomasi iš jo, per mažai jis studijuojamas.

O okupaciniam režimui, KGB – jis buvo itin rim-

tas priešas, labai pavojingas jiems. Valdžia labai greitai suprato, kad su Daumantu susidoroti yra gyvybiškai svarbu. Viena iš formų, vienas iš bandymų su juo susidoroti buvo KGB imtos platinti kalbos apie jo dalyvavimą šaudant žydus ar pan. Esu tikras, kad jeigu Lukša iš tiesų būtų bent kiek susitęsęs, saugumiečiai tuo būtų pasistengę pasinaudoti. Deja, jų pastangos nuėjo visiškai tuščiai, be menkiausio atgarsio. Sukurti „burbulo“ nepavyko.

Apie išdavystę

Tikras heroizmas, gynyba iki paskutinio kraujo lašo ir išdavystės – visuomet buvo viena šalia kito. Dėl to visa ši istorija skamba labai dramatiškai.

Pokario Lietuvos išdavysčių etapai buvo keli: nuo tokių pačių slapčiausių, netgi sunkiai įžiūrimų iš pirmo žvilgsnio, mikroskopinių – iki visiškai atvirų, akivaizdžių pasidavimų. Laikui bėgant, senkant jėgoms, bet vis vien nepasiduodant, nesudedant ginklų, išdavystės tapdavo vis brutalesnės, vis žiauresnės, susipriešinimas išaugo iki paskutinės ribos, iki kulminacijos, jos buvo vis efektyvesnės, produktyvesnės, rezultatyvesnės. 1949–1951 metais tikriausiai buvo pats aukščiausias išdavysčių taškas. Kovoti su partizanais, įgijusiems patirties, išmonės slapstyti, valdžiai darėsi vis sunkiau ir sunkiau. Tačiau ir bendražygiai, atėję į būrį nuo pat jo susikūrimo, rodėsi esą vis patikimesni. Sunku buvo įžvelgti, kuris iš ginklo brolių yra užverbuotas ar netgi perverbuotas, kuris yra agentas ar informatorius. Bėgant pasipriešinimo metams, kovotojų nuovargis, užsitęsęs nenoras susitaikyti su okupacija darė savo. Jėgos silpo. Kuo toliau, tuo sovietams sekėsi geriau ir lengviau rasti palūžusiųjų. Tada verbavimo mechanizmas jau įsivažiavo ir okupantams veikti darėsi vis lengviau ir lengviau.

Lukša-Daumantas įduotas buvo tuomet, kai įvilioti į išdavikus buvo pakankamai lengva. Apsimetusius partizanais ar ryšininkais KGB infiltruodavo nesunkiai. Ilga kova nusilpnino budrumą, pastabumą ir įžvalgumą. Šitokie išdavysčių būdai užgniaužiant pasipriešinimus, žinomi pasaulyje seniai ir visur, tačiau sovietai tai buvo įvaldę itin gerai, sakyčiau, netgi tobulai.

Nukelta 14 psl.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

NUOMONĖS, KOMENTARAI

SOS: Nepilnavertiškumo kompleksas veda į susinaikinimą

VITALIJA DUNČIENĖ

Šiomet moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje keturiolikmečiai sprendė jiems svarbius uždavinius. Vienas stovyklautojas pasakojo, kad jie, penki lietuvičiai, prieš nakties miegą, pradėjo aptarinėti, kur norėtų ateityje gyventi. Jų svajonių gyvenimo vietos buvo labai skirtingos: Australija, Lietuva ir Ispanija. Kai Aras visų užklausė: „Ar jūs esate pasiruošę mirti už Lietuvos laisvę?“, vyrukai susimąstė. Lietuva, tas nedidelis žemės gabalėlis, – vieta, už kurios laisvę buvo pasiruošę mirti visi penki išeivių vaikai. Toks paauglių nusiteikimas – daugelio išeivijos protų ir rankų lipdytos meilės Lietuvai išraiška.

Nesakyčiau, kad visi išeiviai turi vienodas vertybes. Išeivių yra visokių. Yra ir tokių, kurie bėga nuo savo lietuviško paveldo, lietuviškos bendruomenės, lietuviškų vaikų mokyklų ir stovyklų, kaip „velnias nuo kryžiaus“. Jeigu jie galėtų savo prigimtį ar lietuvišką akcentą nusiplauti, tai trintų save su šiurkščiausiu šepčiu, kad tik neliktų nė mažiausio lietuviybės pėdsako. Jiems nerūpi nei Lietuva, nei jos priimami įstatymai. Ne apie juos kalbėsime šiame straipsnyje, nes jų nebedomina panašios temos.

Lietuvos valstybė švenčia ir džiaugiasi, kad jau praėjo ketvirtis amžiaus, kai ji pati, savo laisva valia, kuria savo ateitį. Jau ketvirtis amžiaus Lietuvos valstybė išbraukinėja iš savo piliečių sąrašų tuos, kurie priėmė gyvenamos vietos pilietybę užsienyje, norėdami legalizuotis ar gauti valdišką darbą, ar bijodami būt išsiųsti iš šalies. Jų vaikai, sulaukę 18 metų yra verčiami rinktis, kurios šalies pilietybę nori prarasti. Migracijos departamento duomenimis, pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvos pilietybės neteko tiek asmenų, kiek per visus praėjusius metus. Pirmąjį šių metų pusmetį Lietuvos pilietybės atsisakė 19 žmonių, 408 asmenys jos neteko tapę kitos valstybės piliečiais. Galima maždaug apskaičiuoti, kiek per ketvirtį amžiaus Lietuva neteko savo lietuviakalbių piliečių.

Tuo tarpu Amerikos latviai didžiuojasi, būdami pilnateisiais Latvijos piliečiais. Demokratinės laisvos valstybės parlamentas nutarė, kad Latvijos piliečiai, įregistruojantys Latvijos pilietybę kaip latviai arba lyviai, taip pat išeiviai, turi teisę išlaikyti bet kurios kitos valstybės pilietybę. Nepaisant kokią kitą pilietybę turi Latvijos pilietis, pagal savo teisinius santykius su Latvija jis yra laikomas tik Latvijos piliečiu. Viso pasaulio latviai – Latvijos piliečiai, turi teisę ir pareigą didžiuotis ir rūpintis savu žemės lopinėliu, puoselėti savo kalbą ir bendromis jėgomis kurti savo valstybę.

Amerikos estai džiaugiasi, kad nors Estijos Konstitucija ir nepripažįsta dvigubos pilietybės, bet estų įstatymai neleidžia valdžios biurokratams atimti iš Estijos piliečių jų pilietybių, kurias jie įgijo gimimu. Taigi, asmenys, įgiję JAV pilietybę natūralizacijos būdu, turi ir Estijos pilietybę, jeigu jie (ar jų tėvai, seneliai) yra gimę Estijos piliečiais. Ši situacija Amerikos ambasados (Estijoje) tinklalapyje nusakoma šiais žodžiais: „Although Estonian law generally does not permit dual nationality, Estonian law also provides that a person who has the right to Estonian citizenship from birth cannot have his/her citizenship taken away. Accordingly, a number of individuals who have claims to Estonian citizenship from birth carry both Estonian and U.S. passports (such as Estonians who move to the United States and naturalize as U.S. citizens).“ Kiekvienos valstybės noras ir pastangos išsaugoti savo piliečius ir vienyti juos visus bendram tikslui – vals-

Dainos Čyviėnės nuotr.

tybės stiprinimui – kelia tokiai valstybei ir jos piliečiams pagarbą.

Lietuvos Konstitucijoje irgi yra prirašyta daug gražių teiginių: „Lietuvos Respublikos pilietybė įgyjama gimstant; Žmogaus teisės ir laisvės yra prigimtines; Žmogaus privatus gyvenimas neliečiamas; Informacija apie privatų asmens gyvenimą gali būti renkama tik motyvuotu teismo sprendimu ir tik pagal įstatymą.“ Nepaisant visų šių gražių teiginių, Lietuvos piliečiai, priėmę gyvenamos vietos pilietybę, „naikinami“ savos, laisvos Vyriausybės rankomis. Lietuviakalbė Lietuva tuštėja ir nyksta. Ypač tai skausmingai jaučiasi nuvykus į Lietuvos mažesnius miestelius ir kaimus.

Stebint šią padėtį „iš šono“ supranti, kad Lietuvos valstybės pastangos „sunaikinti lietuviakalbius ‘dvigubinius’ piliečius“ yra tik viena iš priemonių kuriant Lietuvoje betautę visuomenę. Prieš pusantro šimto metų Marksas ir Engelsas įrodinėjo, kad mažos tautelės „šiukšlės“ turi būti sunaikintos, nes jos trukdys vykdyti pasaulinę revoliuciją. (Friedrich Engels, „The Magyar Struggle, *Neue Rheinische Zeitung*, January 13, 1849). Šių mąstytojų teorija tebėra gyva Europos socialinių inžinierių galvose: kuo mažiau valstybėje tautiškumo, tuo daugiau pilietiško, progresyvo, tobulumo, gerumo, pakantumo, tolerantiškumo ir t. t. Taigi, Lietuvos politinio elito užsidegimas kurti progresyvią betautę visuomenę įtakoja visus jų žodžius, įstatymus, veiksmus ir visos Lietuvos likimą.

Štai teisininkas, Mykolo Romerio universiteto profesorius, buvęs Lietuvos Konstitucinio Teismo teisėjas Vytautas Sinkevičius Lietuvos Seime sukritikavo Teisingumo ministerijos siūlomą referendumui „dvigubos pilietybės“ formuluotę: „Lietuvių kilmės asmenys gali būti ir kitos valstybės piliečiais“. Jis sakė: „Tai labai nekorektiškas siūlymas – visus Lietuvos piliečius bandoma suskirstyti pagal jų tautybę. Akivaizdi diskriminacija. Nemanau, jog galima išskirti vien lietuvių kilmės asmenis...“

Lietuviška žiniasklaida, įkvėpta tų pačių betautės visuomenės kūrimo idėjų, imasi atitinkamai formuoti išeivio lietuvių stereotipą. Žiniasklaidoje pilna straipsnių, kuriuose karikatūriškai tyčiojama iš išeivių. Paminėsiu tik kelis straipsnių pavadinimus: „Emigravai? Ir gerai, durniau“, „Naujoji emigrantų karta: melži abi šalis ir gyvena sau“, „Vištgaudžiai iš Lietuvos nori pamokyti Angliją“, „Piliečių gali būti tas, kas čia mokesčius moka“, „Danai sukūrė

dainą apie nusikaltėlių tautą – lietuvius“, „Škotijoje kavinei vadovaujanti emigrantė: lietuvis lietuviui gerklę gali perkąsti“. Kuriami straipsniai apie išeivių gobšumą ir planus apvogti tautiečius Lietuvoje. Keliami klausimai (Jūratė Laučiūtė): „Ko konkrečiai emigrantai laukia iš Lietuvos piliečio paso?“ Ir atsakoma su įvertinimu: „...mūsų tautiečiai užsienyje kartu su pasu tikisi sulaukti nemokamų vizų, nemokamo mokslo bei nemokamo gydymo Lietuvoje – šalyje, iš kurios jie bėga kaip iš žemėje įsikūnijusio pragaro! Ciniška? Infantili? Bet užtat kūdikiškai atvira, tuo ir pasidžiaukime.“ Deja, neima džiaugsmas, matant, kaip tikslingai manipuluojama informacija, kuriant atitinkamą išeivių stereotipą. Lietuvos teisingumo ministras kalbėjo apie tai, kad jis planuoja pasiūlyti paminėtas privilegijas išeiviams. Bet žurnalistės rankose ministrui priklausantys žodžiai staiga buvo priskirti ciniškiems išeivių reikalavimams Lietuvai.

Teko girdėti Lietuvos intelektualų diskusijas apie išeivijos lituanistines mokyklėles, kurios „žaloja lietuviukus, mokindamos juos apie kunigaikščius ir gintarą“ ir „lietuviškuosius getus užsienyje, kuriuose negali vystytis asmenybės“. (Žiūrėkite: http://pasauliolietuvis.lt/?page_id=97).

Lietuvos žiniasklaidos nuomonių skyreliuose spausdinami keisčiausi skaitytojų pasisakymai. Bet jeigu pabandysi užstoti išjuokiamą išeivį ar bandysi paaiškinti, kad išeiviai neplanuoja išnaudoti tautiečių Lietuvoje, tada tavo nuomonei skyrelyje vietos neatsiras. Tavo pasiūsta nuomonė tik pradings virtualioje erdvėje be jokio pėdsako ar atsako. Ji netinkama lietuviškos žiniasklaidos formuojamai ideologinei linijai.

Betautės visuomenės kūrimas sėkmingai vyksta ir pačioje Lietuvoje. Žiniasklaidoje skelbiamos anoniminių parašytos istorijėlės apie stebuklingus sveitintaučius jaunikius ir laimingą gyvenimą kartu, kuriuos įkvepia jaunimą kurti šeimas su sveitintaučiais/tėmis. Pasigyrimai kokiose užsienio šalyse praleidžiamos nepakartojamos atostogos ir kokioje stebuklingoje užsienio šalyje anūakai auga, kuria madą ir ragina neatsilikti. Kurstomas kasdieninis pyktis ir nusivylimas savo rinkta valdžia įkvepia neapykantą savo valstybei ir abejingumą Lietuvos likimui. Vystosi nepilnavertiškumo kompleksas: kitur geriau, kiti geresni ir teisingesni...

Nukelta į 15 psl.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Jonas Kublickas: „Kur baigiasi žodžiai, ten prasideda muzika“

SIMONA MINNS

Vienas po kito į Bostoną atvyksta talentingi, aktyvūs ir entuziastingi lietuvių studentai. Jau tapo tradicija sutikti naujai atvykusius muzikantus Šv. Petro bažnyčios ansamblio „Jaunos širdys“ repeticijose. Vienoje šių repeticijų ir sutikau praėjusį rudenį į Bostoną atvykusį Naujosios Anglijos muzikos konservatorijos (New England Conservatory of Music) studentą Joną Kublicką.

Jonas – vos 21-erių metų gitaristas, tačiau jau turintis netrumpą muzikinę biografiją. Panevėžio muzikos mokykloje Jonas gitarą paėmė į rankas būdamas 11-os metų, o jau nuo 14-os metų pradėjo studijuoti klasikinę gitarą viename žymiausių Europos muzikos universitetų „Mozarteum“ (dar vadinamu klasikinės muzikos Meka) kompozitoriaus Wolfgang Amadeus Mozart gimtinėje Zalcburge, Austrijoje. Tuo metu jis pradėjo paruošiamąsias studijas (vok. *Vorbereitungslerngang*), o būdamas 16-os metų nusprendė, jog nori pasinerti į klasikinės muzikos bei gitaros pasaulį. Išlaikęs bakalauro egzaminus ir įstojęs 1-uoju numeriu pradėjo bakalauro studijas dvejis metais anksčiau negu jo bendraamžiai. Po ketverių metų studijų Austrijoje įgijo bakalauro diplomą ir šiuo metu tęsia magistro studijas viename geriausių muzikos universitetų pasaulyje – Naujosios Anglijos muzikos konservatorijoje (New England Conservatory of Music – NEC) Bostone.

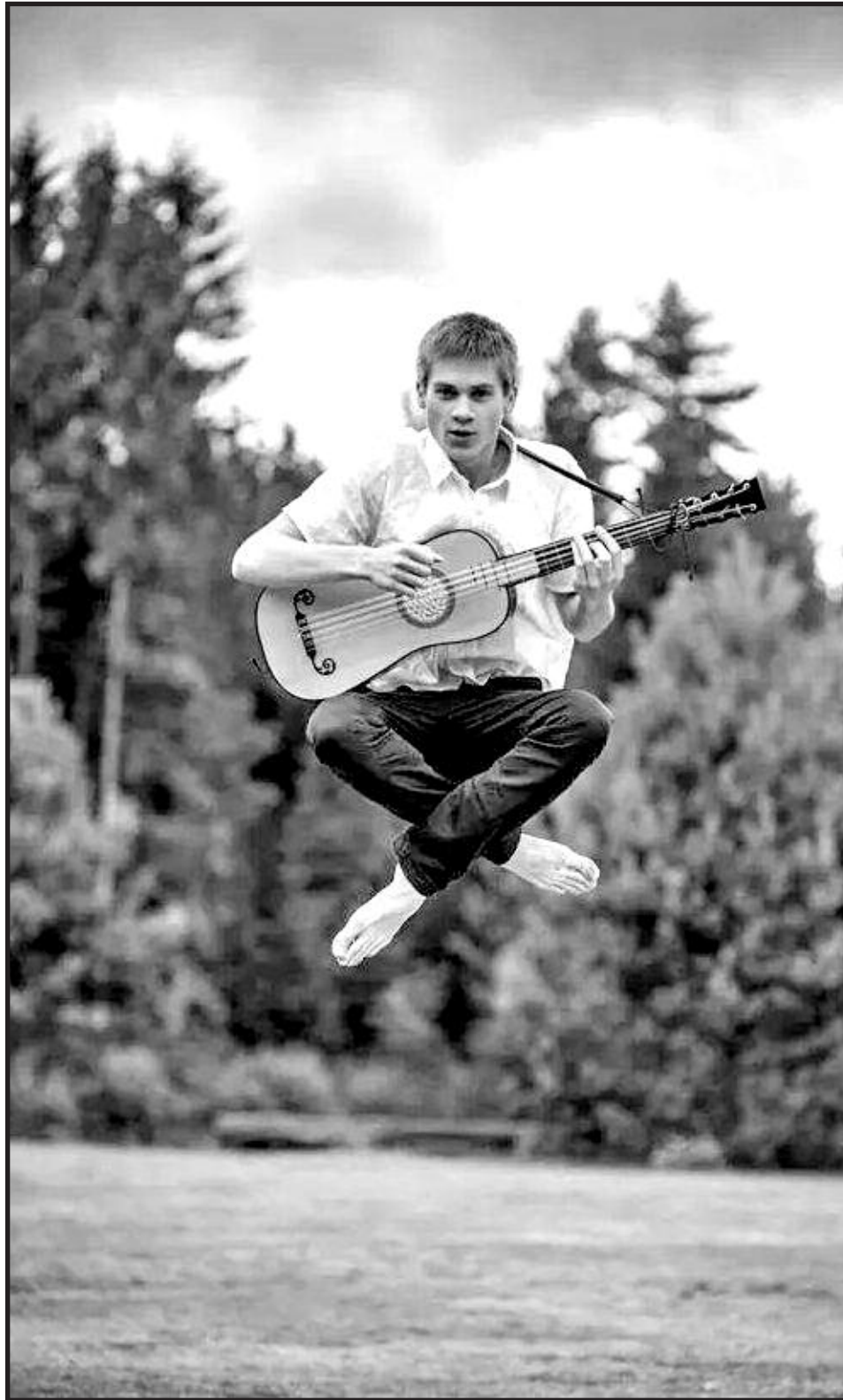
2011 metų vasarą Jonas subūrė Mstislavo Rostropovičiaus fondo „Pagalba Lietuvai vaikams“ globojamus jaunuosius muzikantus ir surengė turą po Lietuvą pavadinimu „Flamentango“. Tai buvo flamenko ir tango muzikos įkvėptas koncertas. 2011–2013 metais Jonas laimėjo „Yehudi Menuhin – Live Music Now“ stipendiją, kurios dėka koncertavo Vokietijoje bei Austrijoje. 2013 metų vasarą su flamenko gitaristu Andriumi Masilioniu, studijuojančiu Kordoboje, surengė turą po Lietuvą pavadinimu „Conféro de Música“ (lotyniškai – „muzikos apjungimas“) apjungdami baroko, renesanso bei flamenko muziką. Su „Conféro de Música“ programa jis taip pat koncertavo Ispanijoje 2014 metų vasarą. Šiuo metu Jonas gyvena ir studijuoja Bostone.

– Jonai, pirmiausia sveikinū įstojus į prestižinį universitetą ir pabaigus pirmuosius semestrus. Papasakok skaitojams, kaip ir kodėl pasirinkai muzikos profesiją?

– Netuščiažodžiaudamas atsakysiu poeto Heinrich Heine žodžiais: „Kur baigiasi žodžiai, ten prasideda muzika...“

– Kaip praėjo Tavo pirmasis studijų semestras ir ar planuoji toliau tęsti studijas NEC?

– Pirmasis semestras NEC prabėgo nenumaldomai greitai ir ypač produktyviai, nes nuo pat pirmųjų dienų ištraukiau į visus įmanomus universiteto fakultetus: klasikinės muzikos departamentas (dėstytojas Eliot Fisk), kuriame muzikuoju klasiškine gitara, pagaminta specialiai man žymaus Amerikos gitaros meistro Steve Connor; džiazio departamente – elektrine gitara; Historical Perfor-

Vos 21-erių metų gitaristas Jonas Kublickas jau turi netrumpą muzikinę biografiją.

Vilmanto Grubio nuotr.

mance faculty muzikuoju renesanso karaliene tituluojamu instrumentu – liutnia ir studijuoju Contemporary Improvisation fakultete su šio fakulteto įsteigėju bei vadovu Hankus Netsky.

– Kodėl magistrui pasirinkai būtent Bostoną?

– Magistrui pasirinkau Bostoną dėl šio miesto gyvybingumo, plataus muzikos stiliaus pasirinkimo ir, be abejo, NEC universiteto, sutelkusio daug talentingų dėstytojų bei garantuojančio aukščiausią studijų kokybę. Taipogi bendrauju su Berklee College of Music gitaros departamento vadove Kim Perlak, su kuria bandome kurti ryšius tarp NEC ir Berklee gitaristų, suteikiant galimybę nemokamai lankytis abiejų universitetų meistriskumo kursuose bei koncertuose.

– Aktyviai dalyvauji Bostono Lietuvių Bendruomenės veikloje. Kas tave paskatino iškart vos atvykus aktyviai įsijungti į šią veiklą?

– Patriotiškumas ir meilė savo gimtinei paskatino prisijungti prie Bostono „Lietuvių klubo“, „Jaunų širdžių“ ansamblio bei lietuvių jaunimo klubo veiklos. Juolab kad visi žmonės, kuriuos sutikau lietuvių bendruomenėse, taipogi ir „Neringoje“, paliko šilčiausius jausmus bei paskatino dar labiau steng-

tis ištraukti į Lietuvių Bendruomenės organizuojamas veiklas.

– Ar turi papildomų veiklų ir konservatorijoje?

– Konservatorijoje prisijungiau prie Entrepreneurial Musicianship (EM) organizuojamų projektų bei veiklų, skatinančių jaunuosius muzikus iš anksto prisiliesti prie realios pasaulio muzikos industrijos ir ją suvokti. Dauguma studentų linę „šlifuoti“ pasąžus, gamas ir kūrinius praktikavimosi klasėse, tačiau niekada neturi progos paragauti profesionalo kasdienybės: ryšių ir pažinčių svarbos, savireklamos, skoningos koncertinės programos sudarinėjimo ir pan. Būtent tam daugiausia dėmesio ir skiria EM departamentas. Vienas minėtinų projektų-koncertų – „The Unconservatory“, ties kurio programa, rinkodara bei realizacija darbuojamės šį pavasarį.

– Pernai surengė Padėkos dienos koncertą Bostono „Lietuvių klubo“ kavinėje. Trumpai papasakok apie koncertą: kaip kilo idėja, kokius kūrinius atlikai, kaip juos priėmė klausytojai ir panašiai.

– Padėkos dienos koncerto idėja kilo pabendraurus su Bostono Lietuvių Bendruomenės pirmininke Rima Girniuviene. Trumpai tariant, norėjome paskatinti lietuvius su šeimomis išeiti iš namų suvalgius Padėkos dienos kalakutą ir „pasikultūrinti“ Bostono „Lietuvių klube“. Kadangi prieš pat koncertą susižeidžiau pirštą ir negalėjau atlikti visų kūrinių, kuriuos planavau, į pagalbą pasikviečiau savo kolegę iš NEC – DoYeon Kim, studijuojančią Contemporary Improvisation ir muzikuojančią nacionaliniu Korėjos instrumentu – *gayageum* (savotiškas atitinkmuo su lietuvių kultūra būtų kanklės). Atlikome labai spalvingą programą, aprėpiančią tango, *bossa nova* bei klasikinės muzikos stilius, kuriuos klausytojai sutiko ypač šiltai.

– Koncertavai „Šurum burum“ renginyje – papasakok kokį įspūdį paliko šis kasmetinis renginys ir kaip klasikinę gitarą priėmė žiūrovai?

– „Šurum burum“ renginys paliko didelį įspūdį dėl susirinkusių lietuvių skaičiaus (apie 200), skirtingų kartų bei skirtingo amžiaus žmonių, ypatinai puikiai paruošto lietuviško maisto, pavyzdingos organizacijos, liaudies šokių ansamblio pasirodymo, lietuvių organizuojamos loterijos ir, be abejo, lietuviško baro meniu. Pojūtis kaip Lietuvoje! Mano kolega gitaristas Robby Brown, su kuriuo renginio metu atlikome džiaz standartus, minėjo, jog jautėsi kaip europietiškaime filme. Taipogi renginyje atlikau 2 kūrinius klasiškinei solo gitarai: Agustín Barrios „Vals Nr. 4“ ir Roland Dyens „Tango en skai“, kuriuos susirinkusieji įdėmiai išklause sutiko audringais plojimais.

– Ką labiausiai mėgsti atlikti koncertuose? Ar turi mylimiausią žanrą ar kompozitorių?

– Mano mėgstamiausias žanras – tango: Carlos Gardel, Richard Galliano, Astor Piazzolla ir kiti *Tango Nuevo* kompozitoriai. Mylimiausius kompozitorius išvardinti nėra lengva, tad pabandyčiau susipausti tik į liutnios ir gitaros repertuarą – liutnios genijus, komponavęs ir muzikavęs renesanso lai-

Jonas Kublickas dažnai koncertuoja kartu su DoYeon Kim, grojančia nacionaliniu Korėjos instrumentu – *gayageum*.
Paola Molina nuotr.

kotarpyje – John Dowland, apie kurio rafinuotumą savo poemose yra užsiminęs net Šekspyras.

Ir Lotynų Amerikos gitaristas, pramintas gitaros Paganini, kūręs paragvajietiškus valsus, choro ir lotynų liaudies muziką – Agustín Barrios Mangore.

– Pakalbėkime apie muziką: ties kokių repertuaru šiuo metu dirbi daugiausiai?

– Ties kokių repertuaru šiuo metu dirbu daugiausiai... sunku apibrėžti, nes kaip minėjau, pirmąjį semestrą praleidau koncentruodamasis į daugybę skirtingų muzikos stilių bei kompozitorių. Kalbant apie solo gitaros repertuarą, šiuo metu aranžuojų žymų jį N. Paganini „Kaprįsą nr. 24“ bei antrą pagal populiarumą koncertą solo gitarai ir orkestrui J. Rodrigo „Fantasia para un gentilhombre“ (Fan-

tazija džentelmenai, dedikuota klasiškos gitaros virtuozui Andres Segovia).

Naujausias projektas, ties kuriuo šiuo metu koncentruojusi, yra duetas su DoYeon Kim pavadinimu „DoJo“. Tai gitaros ir *gayageum* instrumentų duetas. Artimiausiuose planuose nusiūmimo mano antrojo albumo leidyba su „DoJo“ duetu. Rugpjūčio pradžioje įrašėme 8 kūrinius profesionalioje „E-UM Sound“ studijoje (Seule, Pietų Korėja) iš kurių 5 kompozicijos yra originalios.

– Ačiū už pokalbį.

Pasiklausti Jono naujausių „DoJo“ projekto kūrinių ir taip pat paremti šio albumo leidybą galite apsilankę „GoFundMe“ minios finansavimo svetainėje www.gofundme.com/DoJoAlbum.

Kanklės – šventas instrumentas

RIMAS ČERNIUS

Kristina Kuprytė – lietuviška kanklininkė iš Šiaulių – praėjusią sekmadienį koncerto metu prasitarė, kad kanklės – tai šventas instrumentas. Todėl labai tiko, kad koncertas po šv. Mišių, kurių metu kanklininkė atliko kelias giesmes, vyko čia pat, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Švelnus, ryškus kanklių garsas gražiai derėjo prie bažnytinųjų skliautų.

Kristina Kuprytė baigė muzikos studijas Lietuvoje magistro laipsniu. Ji yra daug koncertavusi Europoje – Olandijoje, Belgijoje, Suomijoje, Italijoje, Ispanijoje, Latvijoje, Estijoje, Anglijoje ir Rusijoje. Kanklininkė yra laimėjusi keletą premijų. Neseniai, rugpjūčio 25 d., ji atliko kanklių koncertą Omahos mieste, Nebraskoje, kur vyko skulptoriaus Aurimo Šimkaus medžio skulptūros „Eglė, žalčių karalienė“ atidengimas miesto botanikos sode. Džiugu, kad po to kanklininkė neaplenkė ir Amerikos lietuvių sostinės Čikagos bei suruošė Čikagos ir apylinkių lietuviams kanklių koncertą.

Koncertą Kristina Kuprytė pradėjo lietuvių kompozitorių veikalais, parašytais kanklėmis – Alfonso Mikulskio kūriniu „Lietuvos giružė“ ir dviem Jono Švedo veikalais – „Preliudu“ ir variacijomis pagal liaudies dainą „Mane motulė barė“. Kiekvieną kūrinių ji trumpai aptarė, paaiškino.

Po to ji atliko šiuolaikinio korėjiečių kompozitoriaus Yiruma kūrinių „River flows in you“. Kuprytė prasitarė, kad ji stengiasi savo studentus sudominti klasika ir baroku, o jie bando ją „prisijaukinti“ prie roko. Tad ji į savo koncertą įtraukė ir šį populiarų šiuolaikinio kompozitoriaus kūrinių, kuris nuskambėjo labai lyriškai.

Kristina Kuprytė Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Kristina Kuprytė Ramunės Kubiliūtės nuotr.

Kuprytė taip pat pagrojo dviejų žinomų prancūzų kompozitorių veikalus: Claude Debussy „Mergaitė lino spalvos plaukais“ ir Maurice Ravel „Kinietiškas šokis“. Abu kūriniai parašyti fortepijonui, bet pritaikyti kanklėmis. Iš Prancūzijos muzikantė klausytojus perkėlė į Ispaniją, atlikdama kompozitoriaus Francisco Tarrega kūrinių „Atsiminimai iš Alhambros“. Kūrinyje parašytas gitarai, bet labai natūraliai skambėjo kanklėmis. Toliau skambėjo belgų kompozitoriaus Alphonse Hasselmans „Serenada“, parašyta arfai.

Kristina Kuprytė koncertą tęsė pagrodama kompozitoriaus Michailo Glinkos variacijas Mozarto tema ir kompozitoriaus Mauro Giuliani „Drugelį“. Koncertą ji užbaigė kompozitoriaus Jacques Offenbach žinoma barkarole iš operos „Hoffmano pasakos“ ir dar vienu Jono Švedo kūriniu.

Po koncerto klausytojai buvo kviečiami į parapijos konferencijos kambarį pasivaikinti ir pabendrauti su kanklininke. Kristina Kuprytė papasakojo, kad jos koncertas Omahoje praėjo sėkmingai ir kad tarp nelietuvių kilo didelis susidomėjimas jiems nežinomu instrumentu – kanklėmis.

Rugsėjo 26 d. 6 v.v.
Koncertas
Ir vakaronė
Svečiai iš Lietuvos:
"SAULĖ",
Vietiniai: "Laumė",
"Grandis", "Suktinis"
Pasaulio Lietuvių Centre
14911 E. 127th st.
Lemont
IL 60439

Rugsėjo 27 d. 12.30 v.v.
Koncertas su "Saule"
Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, Marquette Park
6812 South Washtenaw Ave.
Chicago IL, 60629

Šiaulių SAULĖ
Universiteto
Liaudiškios
Muzikos
Ansamblis

Bilietus į 26 d. koncertą ir vakaronę galite įsigyti parduotuvėse: Smilga; Rūta; Old Vilnius; Lithuanian Plaza.
Bilietai į 27 d. koncertą bus parduodami prie durų

Info tel.: (847) 722 8278; (847) 630 9388

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

MAJOS KAMPELIS

Tai naujas skyrelis „Skautybės kelio“ puslapyje. Maja Chiapetta – j.v.s. fil. Taiydos Chiapettos ir v.s.fil. Ričardo Chiapettos vyriausia dukra. Jai 16 metų, ji lanko gimnaziją, šoka tautinius šokius, skautauja Nerijos jūrų skaučių tunte, dalyvauja kituose lietuviškose jaunimo organizacijose. Maja yra gabi, visada linksma ir gerai nusiteikusi. Kadangi Maja dažnai dalyvauja skautiškuose renginiuose, taip pat ir stovyklose, paprašiau jos apie tuos renginius ar stovyklas parašyti savo įspūdžius. Kartais jaunų žmonių akys mato pasaulį visiškai kitaip, ar ne?

Dėkoju Majai už pasidalinimą mintimis ir prašau toliau nebijoti jų reikšti.

Sesė Aušra

„Skautybės kelio“ redaktorė

Maja Chiapetta

Rako stovykla – žiauriai smagi

Šiais metais Rako skautų stovykla, vykusi Custer Michigan, buvo labai smagi. Stovykla buvo pavadinta „Laisvės žingsniai“ – prisimenant Lietuvos laisvės 25-metį.

Antrą stovyklos dieną visi stovyklautojai susirinko Hawley gatvė (priešais stovyklą), kur vyko akcija „Hands Across Hawley“, simbolizuojanti Baltijos kelią. Visi stovyklautojai ir vadovai susikabinę rankomis ėjo nuo Rako stovyklos iki mūsų ežero – Lake Eden, kur buvo atnašaujamos šv. Mišios. Šiais metais stovykloje nebuvo lietuvių kunigo, tad pakvietėme angliškai kalbantį kunigą iš gretimos parapijos. Buvo įdomu dalyvauti angliškose Mišiose lietuviškoje stovykloje. Tačiau visi pasiilgome lietuvių kunigo ir tikimės, kad kitais metais šv. Mišias stovykloje vėl aukos lietuviškai kalbantis kunigas.

Pirmosios savaitės viduryje vyko „Skautoramos“ konkursas, kuriame dalyvavo 13 komandų. Šios komandos perėjo 13 stočių. Kiekvienoje stotyje buvo koks nors skautiškas uždavinys, pvz., greitai sudėti laužą, sukurti kelio ženklus gamtoje panaudojant tik tai, kas tą akimirka pasitaikė po ranka, dainuoti tol, kol sesė Gitana groja akordeonu ir t. t. Diena buvo kupina smagių skautiškų užsiėmimų.

Mums stovyklaujant Rako stovykloje mirė miško brolių steigėjas a. a. Juozas Šalčiūnas. Į stovyklą atvyko porą svečių (tarp jų a. a. J. Šalčiūno sūnus br. Petras), kuris stovyklautojams vedė užsiėmimus „gamtos takeliu“, atlikdamas pareigą stovyklai. Jo tėvo atminimui iki stovyklos pabaigos vėliavos buvo nuleistos iki stiebo vidurio.

Šių metų Rako stovykloje buvo ypatingai smagu, tad nekantriai lauksiu kitų metų, kai vėl susibursime Rako ir buriavimo stovyklose!

„Hands Across Hawley“

Majos Chiapettos nuotr.

**LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA,
LIETUVOS SKAUTŲ
IR**

APSKRITAS
S T A L A S

SKAUČIŲ ORGANIZACIJŲ APSKRITAS STALAS

LIETUVIŠKOSIOS SKAUTIJOS ŠIMTMEČIO ŽENKLO KONKURSAS

Pasaulio lietuviškosios skautijos šimtmečio jubiliejaus proga, Lietuvių skautų sąjungos (LSS) Pirmija ir Lietuvos skautų ir skaučių organizacijų Apskritas stalas (LSOAS) skelbia ženklų (emblemų) konkursą.

Šimtmečio ženklas bus šimtmečio programos logotipas ir bus naudojamas visuose šimtmečio renginiuose ir bendrose skautiškų organizacijų veiklose ir šimtmečio suvenyruose visame pasaulyje.

**Konkursas baigiasi 2015 m. spalio 31 d.
Laimėtojas bus paskelbtas 2015 m. lapkričio mėn.**

ŠIMTMEČIO ŽENKLIUKO ELEMENTAI

- simbolika ar brėžiniu/brėžiniais perteikia pasaulinio lietuviško skautavimo šimtmečio jubiliejaus dvasią, svarbą, reikšmę
- šimtmetis, šimtas metų, 100 (arba romėnų skaitmenimis), ar pan.

PREMIJA

Konkurso laimėtojas bus apdovanotas nemokamu dalyvavimu pasirinktinai: 2018 m. vienoje Tautinėje stovykloje Lietuvoje, JAV/Kanadoje arba Australijoje. Šia premija bus galima pasinaudoti pačiam, padovanoti kitam LSS ar Lietuvos skautų ir skaučių organizacijų nariui.

PROJEKTŲ PATEIKIMAS

Konkurso dalyviai gali paruošti keletą ženklų projektų, bet **kiekvieną jų reikia pateikti atskirai.**

Prie kiekvieno projekto pažymėti kūrėjo:

vardą, pavardę,

amžių (jei iki konkurso pabaigos dalyviui nesukako 18 metų),

el. pašto adresą,

telefono numerį,

organizacijos, rajono ir kito skautiško vieneto pavadinimą.

A. Siunčiant dokumentinę kopiją paprastu paštu:

ant voko užrašyti „Šimtmečio ženklų konkursui“

ženklų projektą spausdinti spalvotai ant 8 ½" x 11" (A4) balto lapo ir išsiųsti LSS tarybos sekretorei adresu:

v.s. Aušrai Jasaitytei-Petry,

8830 W. Magnolia Court, Orland Park, IL 60462 USA

B. Siunčiant elektroniniu būdu:

el. pašto temos eilutėje įrašyti „Šimtmečio ženklų konkursui“ projektą pateikti .pdf arba .jpg formate ir išsiųsti LSS tarybos sekretorei el. paštu:

LSS tarybos sekretorei v.s. Aušrai Jasaitytei-Petry

tautine2018@gmail.com

ir

LSOAS pirmininkui fil. Aurimui Pautieniui-Želviui

jubiliejine2018@gmail.com

KONKURSO ORGANIZATORIAI ĮSIPAREIGOJA SUDARYTI KONKURSO VERTINIMO KOMISIJĄ IR NEŠALIŠKĄ VERTINIMĄ. KONKURSO LAIMĖTOJAS/LAIMĖTOJA SUTINKA, REIKALUI ESANT, BENDRADARBIAUTI SU KONKURSO RENGĖJŲ PASIRINKTU PROFESIONALIU MENININKU/DIZAINERIU.

PO DIEVO SPARNU

Daiva Piščikaitė: „Grįžau namo kitokia“

RENATA ŽIŪKAITĖ

Dievas pašaukė Daivą, jau 13 metų gyvenančią JAV, kartu su „Missionaries of the Poor“ broliais savanoriauti tolimoje Jamaikoje. Šie broliai, kaip ir Motinos Teresės seserys, dirba su pačiais vargingiausiais iš vargingiausių – vienuolynų centruose besiglaudžiančiais niekam neberekalingais suluošintais, sergančiais vaikais, suaugusiais, gatvėje pasmerktais mirti žmonėmis. Du kartus aplankyta Jamaika ir jos žmonės Daivos širdyje paliko neišdildomą žymę. Šie vargšai žmogučiai, esantys didelėje kančioje, yra nepaprasti sielų gydytojai, spinduliuojantys besąlygišką meilę.

Pakalbino Daivą apie jos nepaprastą gyvenimo patirtį.

– Kaip atsirado ta idėja savanoriauti?

– Mama manyje tai įkvėpė ir augino, visą laiką priminė, kad turiu su kitais gerai elgtis. Pradėjau dirbti socialinėje sferoje, nes įvaikinimas mane labai domino. Lietuvoje kelis kartus teko lankytis Vaikų namuose. Pradėjau ieškoti, kur būtų galima savanoriauti, tuo pačiu pažinti kitas kultūras ir kitokius žmones. Buvo įdomu pažinti kaip gyvena žmonės besivystančiose šalyse, kokie yra jų rūpesčiai, problemos, džiaugsmas. Pradėjau ieškoti darbo su vaikais. Vieną kartą nuėjau į Pal. J. Matulaičio misiją. Ten radau parapijos laikraštuką, kuriame buvo straipsnelis apie „Missionaries of the Poor“, jų apsilankymą Pal. J. Matulaičio misijoje. Susiradau šios organizacijos puslapį. Radau pasiūlymą savanoriauti Jamaikoje, į kurią džiaugsmingai atsiliau. Praeitų metų lapkričio mėnesį išėdau į lėktu-

Tarnystė – tai dalinimasis meile.

vą skristi į Jamaiką. Iš pradžių skridau į Miami, ir ten oro uoste netikėtai pamačiau vienuolį T. Brian, priklausantį „Missionaries of the Poor“ vienuolijai. Jis tuo pačiu lėktuvu ruošėsi skristi į Jamaiką. Tą akimirką supratau, kad vykstu ten, kur man skirta. Kai žmonės klausia, kaip tu susiradau šią organizaciją, aš sakau – jie mane susirado.

– Kaip atrodo misijos diena Jamaikoje?

– Vienuolynai ten kitokie, nei galėtume įsivaizduoti. Labai paprasti, maži, karibietiško stiliaus, be stiklinių langų. Savanoriai gyvena viename iš vienuolynų, kartu su 14 ar 15 broliu. Savanorių barakai yra antrame aukšte, atskirai vyrams ir moterims. Diena prasideda apie 6 val. r. Vienas brolis mus žadina su varpu ir netrukus visi skubame į šv. Mišias. Po Mišių yra laikas adoracijai ir meditacijai. Po pusryčių savanoriai yra išskirstomi po centrus. Nuo 9 val. r. iki 3 val. p. p. mes dirbame centruose. Yra du moterų, du vyrų ir du vaikų centrai. Iki pietų padedame broliams žmones nuprausti, aprengti, skusti barzdas, kloti lovas, pamaitinti. Pirmą kartą vykdamas į Jamaiką, vežiau vaikams spalvinimo knygelį, dėlionių. Vaikams, deja, tai buvo per sunku, tačiau patiko moterims – su jomis spalvinome, lakavome nagus, kai ku-

Daiva su likimo nuskriaustais vaikais

rios sugebėjo dėlioti dėlionės, bet ne visos. Dauguma žmonių, kurie gyvena šios vienuolijos centruose, yra su protine negalia. Vakarą taip pat užbaigiame malda.

– Kuo ypatinga yra Missionaries of the Poor kongregacija?

– Kongregacijos *moto* – džiaugsminga tarnystė su Kristumi ant kryžiaus. Jie rūpinasi vargingiausiais iš vargingiausių. T. Richard Holung buvo jėzuitų kunigas, mokėsi Bostono koledže. Jo tėvai buvo iš Kinijos, bet jis pats augo Jamaikoje. Vaikščiodamas po lūšnynus matė daug vargo ir skurdo, tad nusprendė palikti jėzuitus ir įkurti „Missionary of the Poor“ kongregaciją. Vienuoliai eidavo į lūšnynus, kur žmonės buvo tiesiog palikti likimo valioje, apkandžioti žiurkių, visai nevalgę, išsekę, visus juos surinkdavo ir atveždavo į naujai įkurtus centrus. Vėliau patys žmonės skambindavo ir sakydavo, kad kažkam reikia pagalbos, ir jie visus priimdavo.

– Ar nesukrėtė tų žmonių kančia?

– Buvau aplinkoje, kur daug žmonių su sunkia negalia – cerebralinio paralyžiumi, dauno sindromu, vystymosi sutrikimais. Buvau ten du kartus – pernai lapkričio mėnesį ir šiemet liepą. Pirmą kartą mano centras buvo Betliejaus namai. Tai Vaikų namai, kuriuose yra apie 64 vaikai, dauguma iš jų yra nevaikštantys, nuolat gulintys lovelėse. Pirmą kartą nuvažiavus apėmė toks keistas jausmas, kad bandai suprasti – kur atsiradai. Buvo neįprasta, bet nebuvo labai sunku. Ypač matant, kaip broliai užsiima su jais, su kokia meile ir džiaugsmu viską daro, atsirado daug stiprybės viduje. Labai užkrečia brolių pavyzdys, jų nesavanaudiškumas, kai aplinkui tiek daug skausmo. Tas bendravimas centruose su suaugusiais žmonėmis ar su vaikais yra labai glaudus, atrodo, kad bendrauji iš širdies į širdį. Nemažai vaikų ir suaugusių negali kalbėti, tad bendravimas vyksta žvilgsniu, šypsena, apsikabinimu. Nuėjus į moterų centrą, jauti kaip joms svarbus artimas ryšys, apkabinimas. Kai pirmą kartą nuėjau į centrą, daugelis jų pribėgo prie manęs, lieté ranką, apkabino. Daug skausmo, bet tame skausme daug daugiau meilės ir džiaugsmo. Tada supranti, koks svarbus yra paprastas bendravimas. Važiavau su noru padėti, bet grįžau gavusi daug daugiau, nei galėjau duoti.

– Antrą kartą į Jamaiką važiavai šių metų liepą. Kuo ypatingas buvo šis kartas?

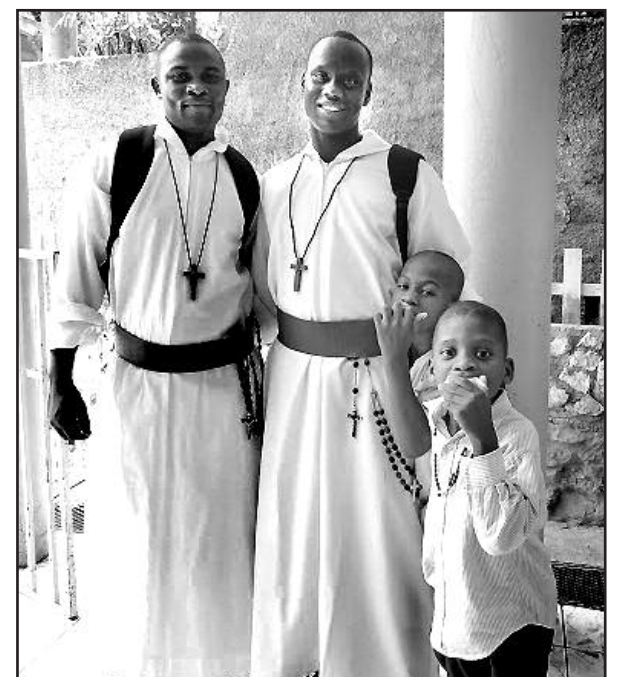
– Čikagoje yra grupė žmonių, kurie organizuoja pagalbą Jamaikai. Tai sužinojau pirmą kartą nuvykusi į misiją. Jamaikoje susipažinau su jauna moterimi, kurią labai paveikė Betliejaus namai. Ji sukūrė projektą kaip padėti kenčiantiems toje saloje. Tad antrą kartą vykdamas į Jamaiką jau vežėmės žaislų, rūbėlių ir kitų dalykų, reikalingų misijai. Buvome tik Betliejaus namuose, į kitus centrus nevažiavome. Betliejaus namuose glaudžiasi daug beglobių vaikų. Tad bandėme užmegzti su jais ryšį, bet sunku buvo atrasti veiklos pobūdį, nes vaikų tiek daug, o grupiniai užsiėmimai netinka. Vaikučiai beveik visi yra neįgalūs. Galiausiai atrinkome 17 vaikų, kurie gali truputį pajudėti. Labai nustebino tai, kad tiek mažai reikia, kad jie patirtų džiaugsmą. Pradėjome su dainomis. Yra tokia daina „Hello“, kai atkreipi dėmesį į vaikų vardus. Mes visi žiūrėjome į vieną vaiką ir dainuodavome jo vardą. Tai juos labai pradžiugindavo – toks ypatingas dėmesys. Užsiėmimai buvo labai paprasti – ridendavome kamuolį vienas kitam, mokėmės pažinti spalvas, kūno dalis. Su protiškaits atsilikusiais vaikais darydavome paprastus fizinius pratimus. Didelis iššūkis buvo su žaislais, jie mažai jų turi ir iš karto sulaužo. Juos reikia mokinti kaip žaisti, kad žaislais džiaugtųsi kuo ilgiau. Žinojome tokią dainą *Clean up* – kaip tvarkytis. Vaikai turėjo įmesti žaislą į krepšį. Vieniems tai buvo labai sunku padaryti, kiti, vildamiesi, kad gaus žaislą ir vėl, įmėdavo jį į krepšį.

– Kokius patyrei iššūkius, sunkumus?

– Galbūt didžiausias sunkumas buvo didžiulis karštis, kai labai sutino kojos. O kiti iššūkiai? Na, ten, Jamaikoje, viską skalbėme rankomis ir šaltu vandeniu. Ir dušuose buvo tik šaltas vanduo. Tačiau tas paprastumas nesudarė didelių sunkumų, o tik išmokė atsiriboti nuo vartotojiško, patogaus sąstingio savyje. Grįžau namo kitokia, sustiprėjusi, širdis prisipildė didele meile ir gailėstingumu artimui. Ši patirtis labai praturtino ir mano socialinio darbo studijas.

– Ar ši misija pagilino tavo tikėjimą?

– Jamaikoje pamačiau visai kitokią Bažnyčią – gyvą, tikrą, išeinančią iš savo ribų. Jeigu anksčiau retkarčiais tekdavo nusivilti Bažnyčios sąstingiu, buvimu „savo vandenyse“, šioje misijoje atradau gyvą Kristaus meilę. Per brolius pamačiau, tikrąjį atjaučiantį Bažnyčios veidą.

Gailėstingumo broliai misijoje Jamaikoje.

„Missionaries of The Poor“ (M.O.P.) rengia koncertą *Rejoice My Soul*, kuris vyks rugsėjo 19–20d. Benet Academy Theater (St. Daniel Hall Auditorium), 2200 Maple Avenue, Lisle, IL 60532. Bilietus galima įsigyti tel. 708-899-0293 bei internetu <http://www.mopchicagoconcerts.com>. Kviečiame dalyvauti!

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuva bus saugesnė

Vilnius (Faktai.lt) – Lietuvoje ir dar penkiose Rytų Europos šalyse įkurti NATO štabai rugsėjo 1 d. oficialiai pradėjo savo veiklą.

„Patvirtiname, kad šiandien NATO oficialiai aktyvavo NATO pajėgų integravimo vienetus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Bulgarijoje ir Rumunijoje“, – sakė Krašto apsaugos ministerijos atstovė. Oficialus štabų atidarymas – rugsėjo 3 d., dalyvaujant NATO generaliniam sekretoriui Jens Stoltenberg.

Kiekviename iš šešių štabų dirbs maždaug po 40 karininkų. Šie NATO vadovavimo struktūros elementai sukurti, siekiant geriau pasirengti priimti NATO itin aukštos parengties pajėgas ir koordinuoti tarptautines pratybas.

Lengviau gauti leidimą gyventi Lietuvoje

Vilnius (Irt.lt) – Keičiama leidimų gyventi Lietuvoje išdavimo tvarka. Nuo šiol bus galima paprasčiau panaikinti jau išduotus leidimus, o tiems užsieniečiams, kurie nekelia įtarimų – greičiau juos gauti.

Pagal naująją tvarką, atsakingos institucijos per 2 savaites turės pateikti išvadas dėl leidimų prašančių asmenų. Iki šiol įstatymas institucijų to daryti neįpareigojo.

Per šį laiką Migracijos departamentas galės panaikinti jau išduotą leidimą, arba jo neišduoti įtarimą ke-

štabui Vilniuje vadovauja Danijos kariuomenės pulkininkas Jakob Sogard Larsen, jame dirbs karininkai iš daugiau nei dešimties NATO šalių, daugiausia atstovų delegavo Vokietija, Kanada ir Lenkija.

Rusijai aneksavus Ukrainos Krymo regioną ir prasidėjus neramumams Ukrainos Rytuose, NATO sustiprino pratybas Baltijos jūros regione, patruliavimą ore ir jūroje, o Jungtinės Valstijos pažadėjo dislokuoti sunkiąją ginkluotę.

Baltijos šalys ir Lenkija taip pat prašo regione įsteigti nuolatinius karinius vienetus Rusijai atgrasyti. Šiuo metu Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje yra dislokuota po kuopą JAV karių.

liantiems asmenims. Pasak pataisais inicijavusios prezidentės, tai turėtų neleisti užsienyje nusikaltusiems asmenims slėptis Lietuvoje.

Įstatymu taip pat supaprastinamas leidimų išdavimas. Skubos tvarka jis truks nuo kelių dienų iki poros mėnesių. Anot šalies vadovės, nauja tvarka leis sustiprinti nacionalinį saugumą ir užtikrins atsakingą leidimų išdavimo tvarką. Per pusmetį išduota daugiau kaip 10 tūkstančių leidimų gyventi Lietuvoje.

Kaliniai nepatenkinti ribojimais rūkyti

Daugiau nei tūkstantis kalinių pradėjo bado streikus.

Ve.lt. nuotr.

Vilnius (ELTA) – Kalėjimų departamento duomenimis, rugsėjo 1 ir 2 d. įkalinimų įstaigų teikiama maisto oficialiai atsisakė 1 028 kaliniai – 14 proc. visų šalies nuteistųjų. Iš viso įkalinimo bausmę Lietuvoje šiuo metu atlieka 7 100 žmonių.

Maisto atsisakymo akcija kaliniai reiškia nepasitenkinimą nauja Bausmių vykdymo kodekso redakcija, kuri

draudžia į įkalinimo įstaigas atsivesti vaikus ilgalaikių pasimatymų metu, taip pat neleidžia turėti tabako gaminių kaliniams, už blogą elgesį izoliuotiems kameroje. Kaliniai taip pat nepatenkinti turimos avalynės ir drabužių kiekio ribojimu, apribota pinigų suma, kurią galima išleisti parduotuvėje.

Žemės drebėjimai Lietuvoje vyksta kasdien

Vilnius (ELTA) – Per 2014 metus Lietuvoje užfiksuoti 962 žemės seismo aktyvumo atvejai, 82 iš jų epicentrai nuo Lietuvos buvo nutolę per mažiau nei 800 kilometrų.

„Nors dėl geologinės sąrangos ypatumų ir didžiulio nuotolio iki aktyvių tektoninių sričių Lietuva seisminiu požiūriu laikoma palyginti saugia, negalime būti tikri, kad ir mūsų teritorijoje kada nors nesuaktyvės žemės plutos tektoniniai lūžiai. Mus verčia būti ypač budrius kaimyninėje Kaliningrado srityje 2004 m. rugsėjį įvykę gana stiprūs žemės drebėjimai. Negalime atmesti tikimybės, kad tokie gali sudrebinti ir Lietuvos teritoriją, kurios žemės gelmių sandara labai panaši“, –

sako Lietuvos geologijos tarnybos (LGT) direktorius Jonas Satkūnas.

Lietuvoje seismologiniai stebėjimai pradėti 1970 m., kai Vilniuje, Fizikos institute, buvo įrengta seisminė stotis. 1999 metais jos veikla nutraukta, o Ignalinos atominė elektrinė (IAE) apylinkėse įrengtos keturios seisminės stotys.

Modernizuotą šios stebėsenos tinklą dabar sudaro Ignalinos AE seismologinės stebėsenos sistema su stotimis Didžiasalyje, Ignalinoje, Salake ir Zarasuose, taip pat nuolatinių seisminių stebėjimų stotys Paberžėje (Kėdainių r.) bei Paburgėje (Plungės r.)

Kijeve nerimsta ultranacionalistai

Kijevas (BNS) – Trys Ukrainos nacionalinės gvardijos kariai žuvo, o dar dešimtys žmonių buvo sužeisti rugpjūčio 31 d. per policijos ir nacionalistų protestuotojų susirėmimus Kijeve, kai įstatymų leidėjai preliminariai pritarė ginčijamoms konstitucijos pataisoms, turinčioms padidinti separatistinių regionų autonomiją.

Šie neramumai buvo didžiausi sostinėje praėjusių metų pradžioje įvykusios Euromaidano revoliucijos, per kurią buvo nuverstas Maskvos palaikomas Prezidentas Viktoras Janukovyčius, o vėliau prasidėjo separatistų sukilimas Ukrainos rytiniame pramonės regione.

Kaip nurodė Vidaus reikalų ministerija, buvo sužeisti 125 žmonės, iš jų šeši – sunkiai. Prezidentas Petro Poroshenko pareiškė, kad šis smurtas yra „dūris į nugarą“ ir kad kaltininkai nusipelnė „rūsčios“ bausmės. Savo ruožtu Kijevo meras Vitalijus Klyčko pavadino piktadarius „atmatomis“. Europos Sąjunga, Rusija, JAV, Prancūzija ir Vokietija taip pat išsakė susirūpinimą.

N. Zelandija nori keisti vėliavą

Canberra (Diena.lt) – Naujojoje Zelandijoje įsibėgėja nacionalinės vėliavos keitimo procesas. Inicijatyvą pakeisti vėliavą pradėjo šalies ministras pirmininkas John Key. Politiko teigimu, dabartinė šalies vėliava simbolizuoja kolonijinį laikotarpį, kuris jau seniai praeityje. Be to, dabartinė vėliava itin panaši į didžiosios kaimynės Australijos.

Šalies gyventojai patys galėjo siūlyti naujosios vėliavos projektus. Iš viso pateikta per 10 tūkst. skirtingų vėliavos variacijų, o dabar atskleisti 4 finalininkai.

Net trijose vėliavose yra vaizduojamas sidabrinio paparčio lapas, kuris yra šalies simbolis. Tuo tarpu ketvirtojoje yra pavaizduotas spiralo pavidalo korus. Toks maorių simbolis simbolizuoja išsiskleidžiantį paparčio lapą ir kartu – besivystančią naują gyvybę,

Smurtas išplėskė po to, kai įstatymų leidėjai pirmuoju skaitymu pritarė konstitucijos reformoms, kurias kritikai vadina nukreiptomis prieš Ukrainą, nes jos suteikia didesnes galias Maskvos palaikomiems separatistams šalies rytuose. Už tą teisės aktų paketą balsavo iš viso 265 Aukščiausiosios Rados nariai.

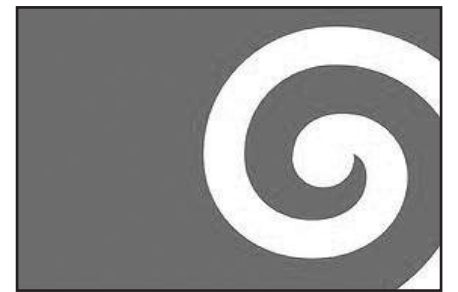
Per audringą posėdį kai kurie įstatymų leidėjai pikta mėgino sutrukdyti balsavimą, kurį jie smerkė kaip parankų Vladimirui Putinui. Kai kurie skandavo „Gėda!“

Pareigūnai nurodė, kad nuo sužalojimų mirė Nacionalinės gvardijos kariai – 24 metų šauktnis Ihoris Debrinas, Dmitrijus Slastikovas ir Oleksandras Kostina. Taip pat buvo sužeisti keli žurnalistai.

Vidaus reikalų ministerija dėl tų neramumų kaltina nacionalistų partiją „Svoboda“ („Laisvė“), sakydama, kad tarp sulaikytųjų yra vienas tos partijos sukarinto sparno narys, kaltinamas sviedęs kovinę granatą. Pareigūnai pradėjo baudžiamąjį tyrimą dėl tų riaušių.

viltį ateičiai ir atsinaujinimo procesus.

Naujosios Zelandijos gyventojai šiais metais referendume galės išrinkti labiausiai patinkančią vėliavą. Tuomet kitais metais bus surengtas referendumas, kuriame piliečių bus klausama, ar šaliai reikia atsisakyti dabartinės vėliavos ir pasirinkti šių metų referendumo laimėtoją.

Vienas iš siūlomų vėliavos projektų.

„Facebook“ nuotr.

Danai gali turėti dvigubą pilietybę

Kopenhaga (Faktai.lt) – Po daugelio metų emigrantų pastangų nuo rugsėjo 1 d. Danijoje dviguba pilietybė tapo realybe. Danijos parlamentas praėjusių metų gruodžio mėnesį priėmė įstatymą, leidžiantį dvigubą pilietybę.

Iki šiol ši Skandinavijos valstybė buvo viena iš paskutiniųjų ES (tarp kurių vis dar yra Lietuva) šalių, kuriose nėra leidžiama dviguba pilietybė, kuri įgyjama natūralizacijos būdu. Nors yra ir išimčių, pagal kurias užsienie-

čiams leidžiama turėti dvi pilietybes, daugeliu atveju jiems tenka atsisakyti prieš tai turėtos pilietybės, norint tapti Danijos piliečiu.

Be to, emigravę danai taip pat prarasdavo pilietybę, jei tapdavo kitos užsienio valstybės piliečiais.

Tačiau nuo rugsėjo 1-osios įsigaliojęs dvigubos pilietybės įstatymas leis užsienio piliečiams neišsivadėti savo gimtosios šalies paso.

IS sunaikino Palmyros šventyklą

Beirutas (BNS) – Garsiausia šventykla Sirijos senoviniame Palmyros archeologiniame komplekse buvo sprogdyta, patvirtino Jungtinės Tautos, pateikusios palydovinių nuotraukų, kuriose matoma padaryta žala, džihadistų judėjimui „Islamo valstybė“ toliau griauinant tą neįkainojamą pasaulio paveldo paminklą.

Prieš 2 000 metų pastatyta Baal šventykla buvo visame pasaulyje garsių Palmyros griuvėsių pagrindinis ak-

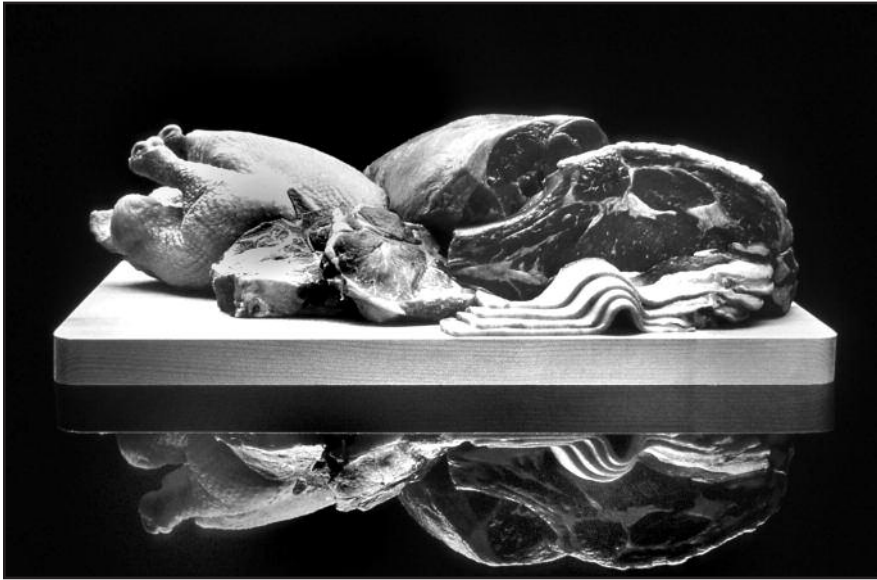
centas ir vienas svarbiausių to pasaulio paveldo objekto elementų.

Palmyros griuvėsius ir istorinius objektus džihadistai laiko stambeldiškais. Rugsėjio pabaigoje jie taip pat nuplovė galvą 82 metų Palmyros seniųjų priežiūros vadovui.

Ši suniuta grupuotė kaltinama griauananti paveldo objektus ir parduvinėjanti istorinius artefaktus juodojoje rinkoje.

VERSLO NAUJIENOS

Istorinė diena Lietuvos ūkininkams

Netrukus lietuviška mėsa puoš amerikietišku parduotuvių vitrinas. sos03.lt nuotr.

Lietuvos verslininkai galės eksportuoti mėsą ir mėsos produktus į JAV rinką – tai įteisinta JAV federaliniame registre rugpjūčio 31 d., paskelbtame Žemės ūkio departamento Maisto saugos ir kontrolės tarnybos (FSIS) parengtame reglamente. Apie tai pranešė premjeras Algirdas Butkevičius: „Esu informuotas JAV ambasadorės Deborah McCarthy vakar, kad jau dokumentas pasiekė Lietuvą. (...) Tai nuteikia teigiamai, nes Lietuva bus tik antra šalis po Airijos, kuri gavo tokį leidimą“, – sakė jis.

Leidimas oficialiai įsigalios nuo 2015 m. spalio 30 d.

Pasiektas rezultatas ypač reikšmingas tuo, kad Lietuva įtraukta į sąrašą šalių, iš kurių leidžiama importuoti į JAV mėsą ir mėsos produktus ir yra viena pirmųjų Europos Sąjungos (ES) valstybių, susitarusių dėl plačiausios apimtios eksporto leidimo – į ją įtraukta daugiausia mėsos ir jos gaminių pozicijų. Lietuva yra pirmoji iš ES valstybių, kuriai suteikta teisė eksportuoti į JAV avieną ir ožkieną bei jų produktus. Be to, Lietuva yra tik antra valstybė ES, gavusi leidimą eksportuoti į JAV jautieną ir jos produktus po JAV įvesto draudimo dėl gyvulių kempinligės Europoje 1999 m.

Didelį postūmį šio proceso spartai davė premjero Algirdo Butkevičiaus vizitas JAV 2014 m. rudenį ir susitikimas su JAV viceprezidentu Joe Biden.

Derybos dėl eksporto leidimo su FSIS buvo pradėtos 2005 metais. Per visą laikotarpį JAV atsakingiems ekspertams buvo pateikti dokumentai apie Lietuvoje veikiančią veterinarinę ir maisto kontrolę, šalyje lankėsi kelios JAV ekspertų delegacijos.

Lietuvos ir JAV prekybos apyvarta 2014 m. siekė 1,2 mlrd. eurų ir, palyginti su ankstesniais metais, išaugo 24 procentais. JAV yra 13 didžiausia Lietuvos prekybos partnerė. 2014 m. Lietuvos eksporto į JAV vertė padidėjo 33 procentais ir sudarė 0,9 mlrd. eurų – JAV užima 10 vietą Lietuvos eksporto partnerių sąrašą.

Po kelerius metus trukusių derybų bei derinimų JAV pagaliau atidarius savo rinką lietuviškai mėsai, mėsos perdirbėjų asociacijos vadovas Egidijus Mackevičius teigia, kad Amerikos rinkoje reikės orientuotis į aukštą kokybę. Anot E. Mackevičiaus, visos didžiosios bendrovės domisi eksportu į JAV, kuris galbūt nuvertins Rusijos rinką.

„Iš tikrųjų labai gero scenarijaus atveju įmanoma pakeisti Rusijos rinką, bet mes Amerikos rinką matome šiuo požiūriu gal labiau orientuotą į galutinį produktą. Mes ten galėtume konkuruoti su aukštos kokybės produktais, turinčiais didelę pridėtinę vertę, – vytintais, rūkytais gaminiais, o Rusijoje, nors buvome ir su šiais gaminiais stiprūs, bet stiprūs buvome ir su šviežia mėsa. Mes galėdavome ją pristatyti per dvi dienas, o JAV atveju tai padaryti bus praktiškai nerealu“, – sakė E. Mackevičius.

Anot jo, bus stengiamasi parduoti produkciją ten, kur yra didelė lietuvių, lenkų ir rusų koncentracija, nedidelėse parduotuvėse ir restoranuose. „Turėsime rasti nišines vietas, orientuotis į lietuvių, lenkų išeiviją, rusų išeiviją. Tiems žmonėms, kurie žino, ką mes gaminame“, – teigė asociacijos vadovas.

Premjeras Algirdas Butkevičius taip pat mano, kad tai padės šalies ūkininkams po to, kai užsivėrė Rusijos rinką.

„Džiaugiuosi dideliu laimėjimu šiuo sunkiu mūsų ūkininkams laiku, kai dėl draudimų politikos užsidarė tradicinės rinkos Rytuose“, – teigė A. Butkevičius.

Lietuva į JAV daugiausia eksportuoja naftos alyvų, baldų ir jų dalių, kviečių glitimo, chemijos pramonės gaminių, o pastaruoju metu pastebimas lietuviškų sūrių ir varškės produktų eksporto augimas.

„Draugo“ info

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų rugsėjo 2 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,89 EUR

1 AUD (Australijos doleris) – 0,63 EUR

1 CAD (Kanados doleris) – 0,67 EUR

1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,37 EUR

1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,56 EUR

Išskirtinė pagalba investuojantiems

Lietuvos Vidaus reikalų ministras Saulius Skvernelis nurodė parengti naują tvarką, kuri gerokai palengvins ir paspartins procedūras Lietuvoje investuoti ketinančioms užsienio bendrovėms.

„Jaučiame vis didesnę investuotojų susidomėjimą mūsų šalimi, tačiau diskusijose su jais išryškėjo kelios verslą iki šiol kiek bauginančios ir stabdančios sritys. Viena iš jų – leidimai gyventi ir dirbti Lietuvoje, kurių išdavimo tvarka bei trukmė stambiųjų investuotojų netenkina. Todėl imamės pokyčių“, – sako S. Skvernelis.

Vidaus reikalų ministerijos darbuotojai, bendradarbiaudami su kolegomis iš Ūkio ir Užsienio reikalų ministerijų, taip pat VŠĮ „Investuok Lietuvoje“, įpareigoti parengti naują tvarką. Pagal ją užsienio įmonėms, kurias Ūkio ministerija pripažins strateginiais investuotojais, talkins specialiai priskirti migracijos reikalų specialistai.

„Potencialiems investuotojams nebereikės vieniems patiems rūpintis savo ir darbuotojų leidimais gyventi, dirbti Lietuvoje bei kitais. Migracijos specialistai patys eis pas verslininkus, aiškins, ką bei kaip reikia padaryti, kokius dokumentus parengti ir pateikti, koordinuos bei kontroliuos kitus procesus. Tuomet jie vyks kur kas sparčiau ir sklandžiau, kuo investuotojai ir suinteresuoti“, – teigia ministras.

Tikimasi, kad tai dar labiau padidins mūsų šalies patrauklumą investuotojų akyse.

„Investuok Lietuvoje“

„Ernst & Young“ įvertino Baltijos šalis

Baltijos šalys išsiskiria investicijomis.

Karikatūra.lt nuotr.

Naujausias „Ernst & Young“ Europos patrauklumo apklausos 2015 (angl. European Attractiveness Survey 2015) duomenimis, pernai trys Baltijos šalys iš viso pritraukė 101 naują investicinį projektą – 9 proc. daugiau nei 2013 m. Pernai užsienio investicijų projektai sukūrė 30 proc. daugiau naujų darbo vietų nei 2013 m. Remiantis apklausa, pernai Baltijos šalys pasirinkę užsienio verslininkai sukūrė 4 418 naujų darbo vietų.

Lietuva 2014 m. pritraukė 18 proc. daugiau užsienio investicijų projektų, Estija – 17 proc. mažiau nei 2013 metais. Lietuva taip pat pirmauja tarp Baltijos šalių pagal pritrauktą projektų dalį: Lietuvą pasirinko 39 proc. Baltijos šalyse įsikūrusių investuotojų, Latviją – 36 proc., Estiją – 26 proc.

„Investuok Lietuvoje“

Darbuotojams alga svarbiau už garantijas

Lietuvos gyventojų apklausa parodė, į ką gyventojai sutiktų išmainyti turimas garantijas, numatytas Darbo kodekse: trečdalis jų nurodė, kad į didesnę asmeninį atlyginimą. Ekonomistai tvirtina, kad tai – normalu, nes žmonės nori kompensacijos, tačiau oponentai atkerta: tokie rezultatai rodo dirbančiųjų skurdą.

Tokie Lietuvos dirbančiųjų pasirinkimai rodo esminę dirbančiojo žmogaus problemą: algos nepakanka būtiniesiems poreikiams patenkinti, tvirtino Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkas Artūras Černiauskas. Priešingu atveju esą žmonės įvardintų kitus jiems svarbius darbo aspektus, pavyzdžiui, darbo sąlygas.

„Tai labai aiškiai parodo, kokioje padėtyje yra Lietuvos darbuotojai. 2007 metais, kai darbo užmokesčiai buvo pakankamai aukšti, dirbantieji klausė ne tik apie atlyginimą, bet domėjosi ir kokiame kolektyve dirbs, ar bus laikomasi darbų saugos, kokia įmonėje yra psichologinė atmosfera ir ar bus galimybė kilti karjeros laiptais“, – teigė A. Černiauskas.

Lietuvoje vidutinis darbo užmokestis „į rankas“ 2015 metų antrą ketvirtį siekė 553,8 eurų. „Sodros“ duomenimis, Lietuvoje yra daugiau nei 1,3 mln. dirbančiųjų, o minimalią algą arba mažiau gauna apie 400 tūkst. dirbančiųjų.

Dulkiną kelionę į Baltijos Versalį

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

Pervaziavę Latvijos sieną ties Žeimeliu (Pakruojo r.) ir prastais vieškeliais pavaziavę 15 km atsidūrėme Versalio rūmuose. Taip, taip, Jūs neapsirikote – Versalyje, mat mes atvažiavome į Rundalės rūmus (Rundalspils), kurie buvo sumanyti kaip Paryžiaus Versalis (todėl šiandien dar vadinami Baltijos Versaliu). Taigi, kaip sakoma, iš pelkių – tiesiai į Versalį. Baisiai apdulkėjusia mašina atvažiavome ne iš paradinės pusės, o iš užnugario keliuku su nenušienautais ir krūmais apaugusiais pagrioviais, vilkdami paskui save dulkių debesį. Stovėjimo aikštelėje šalia prabangių autobusų, atvažiavusių nuo Bauskės ir Rygos ir atvežusių turistus iš Italijos, Anglijos ir Suomijos, pasistatėme savo mašinikę ir sodo alėja patekome į erdvius rūmų kiemus.

Tai Livonijos bajorų palikuonio Ernsto Johano Birono (vok. Ernst Johann von Bühren, gimęs 1690 m. Kalncieme, dab. Jelgavos r., Latvijoje, miręs 1772 m. netoliese – Mintaujoje), Kuržemės hercogo, prie kurio pavardės būtinai pridedama, kad jis buvo rusų imperatorės Anos Ivanovnos favoritas, vasaros rezidencija.

Pirmasis klausimas išlindus iš Dievo užmiršto užkampio kyla toks – kodėl vokiečiai, imperatorės patikėtinis, kuris praktiškai 10 metų vietoj jos valdė Rusiją (tas laikotarpis Rusijoje vadinamas „bironovščina“ – bironmetis), tokius turtingus rūmus statė tokioje nuošalėje? Gal todėl, kad savo gimtuose kraštuose norėjo pasistatyti paminklą, o savo kritikams provincijoje parodyti, koks jis galingas?

Rundalės rūmų ansamblis – vienas žymiausių baroko ir rokoko architektūros paminklų Latvijoje, pastatytas 1736–1740 m., bet įrengtas vėliau. O kodėl – ne visai linksma istorija.

Ernstas Bironas iš savo gimtojo Kuršo išvyko studijuoti į Karaliaučiaus universitetą ir ten, rašoma, išgarsėjo ne mokslais, o girtuokliavimu ir muštynėmis. Po vieno nelaimingai

Žvilgsnis į Rundalės rūmus iš parko.

A. Škiudaitės nuotraukos

Aukso kambarys.

pasibaigusio nuotykių nešė kudašiu namo ir... tapo Kuršo hercogienės Anos Ivanovnos dvariškiu, jos dvaro valdytoju. Ana Ivanovna – tai būsimoji rusų carienė, imperatorė. Ji, septyniolikmetė, netikro tėvo brolio, Rusijos caro Petro I, buvo ištekinta už Kuršo hercogo Fridricho Vilhelmo, kuris mirė tuojau po vestuvių. Būsimosios impe-

peratorės, našlės, širdį greitai ir iki gyvenimo galo užkariavo trimis metais vyresnis vokiečių (Ana daugiau neištekėjo, už Birono tekėti negalėjo dėl skirtingos socialinės padėties, bet jam leido vesti dvaro freiliną Benigną Gottlieb, su kuria jis susilaukė trijų vaikų; istorikai svarsto, ar vyresnysis – Peteris – nėra imperatorės Anos sūnus?).

Kai Anai Ivanovnai 1730 m. buvo pasiūlytas Maskvos sostas, ji kartu su saviimi pasiėmė ir Bironą. Imperatorė pradžia išrūpino jam grafo titulą. Nors aukštų pareigų neužėmė, Ernstas Bironas faktiškai valdė Rusijos imperiją, o tai reiškė vokiečių išgalėjimą Rusijos politiniame gyvenime. Anos Ivanovnos pastangomis Bironas buvo išrinktas Kuršo kunigaikščiu. 1735 m. Sankt Peterburge dirbantys italų kilmės architektas Francesco Bartolomeo Rastrelli gavo imperatoriško dvaro užsakymą Rundalėje pastatyti rūmus, panašius į Prancūzijos karaliaus Saulės (Liudviko XIV) Versalio rūmus. B. Rastrelli tuo metu Sankt Peterburge statė Žiemos rūmus (jo yra projektuota ir imperatorės vasaros rezidencija Carskoje Selo).

Bironas valdė iš Sankt Peterburgo. Kai imperatorė Ana Ivanovna (būdamą 47 m.) susirgo ir mirė, jos testamentu sosto paveldėtoju buvo paskirtas jos giminaitis naujagimis, o Bironas – valdytoju – Rusijos regentu. Tuo metu Rundalės rūmai jau buvo pastatyti, bet nebaigti įrengti. Valdyti savarankiškai, deja, jam teko tik 22 dienas. Susidariusia padėtimi nepatenkinti dvariškiai surengė dvaro perversmą, Bironą suėmė, apkaltino pasikėsinimu į sostą ir ištrėmė į Sibirą. Ten jis praleido 22 metus. Imperatorius Petras III jį amnestavo, o imperatore tapusi galingoji Jekaterina II Bironui gražino Kuršo kunigaikštystę. Jis atgavo ir Rundalės rūmus, kuriuos 10 metų įrenginėjo. Didesnė dalis interjero sukurta 1765–1768 m.

Rūmuose – 138 kambariai, iš kurių atkurti ir lankytojams atidaryti 48. Rytiniame rūmų korpusė – reprezentacinės patalpos – Auksinė salė, Baltoji salė ir Didžioji galerija. Centriniam korpusė yra hercogo apartamentai: paradiniai salonai ir privačių apartamentų patalpos, o vakariniame korpusė – visiškai restauruoti hercogienės apartamentai. Rūmai restauruojami nuo 1972 m. (stebuklas, kad rūmų nenusinaikino nei karai, nei ideologijos), dabar tai prašmatniausi ir autentiškiausi rūmai Latvijoje. Viduje yra išlikusi ir puikiai restauruota sienų taptyba, lipdiniai, vokišku dirbtiniu marmuru dengtos sienos, auksu ir Nyderlandų dailininkų paveikslais puoštos salės. Kas yra buvęs Sankt Peterburge, iš karto pasakys, kad čia yra to paties architekto dvasia.

Vartai į rūmų kiemą.

Prancūziškas parkas pro rūmų langą.

Rundalė neįsivaizduojama be prancūziško sodo, kuris užima 10 ha plotą ir kurio išlaikymas, kuklaus lankytojo galva, reikalauja begalinių išlaidų. Papasakoti apie jį sudėtinga, reikia pamatyti – sudėtingos išilginės ir skersinės alėjos, pergolių ir bosketų labirintas, baseinai rūmų priekyje, kurių viename – fontanas. Abiejuose parteriu

Hercogo darbo kabinetas su tipiška rūmams itališkų koklių krosnimi.

pusėse esančiose bosketų aikštėse, vieno hektaro plote, įrengtas platus rožių sodas, kurios tikslas – parodyti rožių kultivavimo Europoje istoriją nuo XVIII a. pirmosios pusės iki mūsų dienų (hercogo rožyną muziejus kūrė dešimt metų, gėles pirkė iš istorinių Europos rozarijų, kai ką nupirko rėmėjai. Dabar šiame unikaliame rožyne auga 2 700 rūšių 13 tūkst. krūmų rožių). Čia yra įrengtas amfiteatro formos žaliasis teatras. Vasarą parke rengiama Sodo šventė. Rūmų parke galima užsakyti karališką pikniką, o po rūmus gali pavadžioti istorinį kostiumą vilkintis ekskursijų vadovas. Rūmai vei-

kia kaip muziejus, čia rengiamos parodos, vyksta koncertai, menėse vyksta įvairūs renginiai, turtingos nuotakos Baltojoje salėje netgi gali sušokti savo pirmąjį valsą. Sakoma, kad Rundalę iš užsieniečių labiausiai mėgsta lankyti lietuviai ir vokiečiai.

Priminsime šios žemės istoriją, kuri susijusi su Lietuva. Kai XVI amžiuje Livonija pasidavė Lenkijos karaliui ir Lietuvos Didžiajam kunigaikščiui Žygimantui Augustui, Kuršo hercogystė tapo pavaldi Lietuvos Didžiajai Kunigaikštystei, po Liublino unijos – Abiejų Tautų Respublikai (ATR). Po trečiojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo, 1795 metais, hercogystė atiteko Rusijai. Sakoma, kad Birono sūnus Peteris, išsigandęs Kosciuškos sukilimo, rūmus pardavė. Imperatorė Jekaterina II jam sumokėjo 2 mln. sidabrinų rublių ir dvarą padovanojo grafui Valerianui Zubovui. Vėliau rūmai vedybų keliu perėjo rusų didikams Šuvalovams, kurie juos valdė iki žemės reformos Latvijoje 1920 m.

Rūmai restauruojami Europos ir privačių fundatorių lėšomis. Nuo 1990 m. rūmų restauravimą pradėjo remti ir šeštos kartos Bironų šeimos palikuonis – princas Ernstas Johanas Bironas iš Vokietijos, atominės fizikos specialistas, kuris į Rundalę atvyksta kasmet. Atidarant rūmus po restauravimo iškilmėse dalyvavo ir daugiau Bironų giminės palikuonių.

Sunku papasakoti apie Rundalės didingumą, šį Baltijos Versalį reikia aplankyti ir pamatyti savo akimis. Gaila, kad Lietuvoje tokio lygio rūmų ansamblio nėra. Iš Lietuvos Rundalę galima pasiekti „Via Baltika“ keliu važiuojant pro Panevėžį, Pasvalį iki Bauskės Latvijoje. Rundalė yra Žemgalos (Zemgala) regiono, Bauskės rajono įžymybė.

VISI MĖGSTA KINĄ

„Neįmanoma misija“

(Mission Impossible):

„Šnipų šalis“

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Apie ką šis filmas?

Šis filmas, penktas serijoje, yra apie IMF („Impossible Missions Force“ – „Neįmanomų misijų komanda“) agento Ethan Hunt nuotykius. Filmą prasideda, kai Ethan Hunt įeina į plokštelių parduotuvę gauti naujos užduoties. Plokštelę jam įteikia slaptoji agentė, ir jis įeina į atskirą kambarį išklausti informacijos apie būsimą misiją. Klausydamasis supranta, kad įkliuvo į spąstus, – kambario durys užrakintos. Žiūrėdamas pro langą jis mato, kaip priešas nužudo slaptąjį agentą, ir tuojau pat kambaryje pradeda skliti dujos, kurios jį užmigdo. Atsibudęs pamato, kad yra pririštas prie stulpo. Įeina keli priešai su vadu Janik, kurį vadina „Bone Doctor“ (Kaulo daktaru), nes jis mėgsta kankinti žmones operaciniais įrankiais. Agentas Hunt supykdo Janik, ir šis paėmė kelis įrankius norėdamas nužudyti agentą Hunt. Moteris vardu Ilsa Faust išlaisvina agentą Hunt, nes blogiečių vadas jiems buvo pasakęs, kad agentas Hunt turi likti gyvas. Hunt ir Faust bando bėgti. Bėgant Faust prisipažįsta, kad iš tiesų ji yra britų agentė MI6 ir bando šią blogiečių grupę išardyti. Faust pasilieka vietoje, kad „Syndicate“ grupės vadas ją pasitiktų, kol agentas Hunt pabėgs į Londoną ir susitiks su draugu vardu Benji Dunn. Benji sužino, kad „Syndicate“ vadas Solomon Lane keliaus į Vieną nužudyti Austrijos prezidento. Vykstant operai Benji ir Hunt sugeba sustabdyti du snajperius, bet pakeliui į ligoninę prezidento mašina sprogtą. Hunt tada paprašo kito draugo, Luther Stickell, pagalbos, kad rastų Solomon Lane satelitų ir informacijos apie senąją agentūrą. Ieškodami informacijos apie „Syndicate“ agentus visi trys nukeliauja į Maroką. Čia jie sutinka Ilsa Faust, kuri ieško tos pačios informacijos. Jie įsilaužia į vandens valymo įmonę ir ten sutinka Solomon ir Janik, savo priešus. Ar agentui Hunt pavyks gauti informacijos ir sugriauti „Syndicate“? Jeigu norite sužinoti, teks žiūrėti šį filmą!

Kas ir kaip vaidina filme?

Tom Cruise („Mission Impossible“ I-IV, „The Last Samurai“) vaidina Ethan Hunt, Jeremy Renner („Avengers“, „American Hustle“) vaidina William Brandt, Rebecca Ferguson („The White Queen“) vaidina Ilsa Faust ir Alec Baldwin („The Cooler“, „30 Rock“) vaidina Alan Hunley. Malonu pasakyti, kad aktorai vaidina labai gerai. Tom Cruise vaidmuo yra sumanytas ypač gerai. Filmo siužetas nėra kažkuo ypatingas, bet aktoriai ir veiksmas padarė šį filmą įdomų. Manau, kad šis filmas tinka žiūrėti paaugliams nuo 14 metų, nes jaunesniems gali būti per sudėtingas. Manau, kad filmą geriau žiūrėti kino teatre. Filmui iš dešimties taškų duočiau aštuonis su puse. Pagal www.rotentomatoes.com, 93 nuoš. kritikų teigiamai vertina šį filmą.

Edmundas Kybartas, gyvenantis **Santa Monica, CA**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Ačiū, kad skaitote, ačiū, kad dosniai remiate mūsų laikraštį.

Jura A. Drukteinis, gyvenanti **Bedford, NH**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Danutė G. Bieliauskas, gyvenanti **Cincinnati, OH**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Jūsų dosni parama dar ilgai išsaugos gimtąją kalbą išvivoje.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Theodore Thomas ir Čikagos orkestras Auditorium teatro scenoje. 1897 m. nuotrauka.

Orchestra Hall pastato fasadas. 1909 m. lapkritis. CSO Rosenthal archyvo nuotraukos

Ar yra kas nors išpūdingesnio? Jubiliejinį, 125-ąją, CSO sezoną pasitinkant

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Garbinga Čikagos simfoninio orkestro (Chicago Symphony Orchestra – CSO) istorija prasidėjo 1891 metais, kai dirigentas Theodore Thomas buvo pakviestas įsteigti pirmos klasės simfoninį orkestrą „Vėjų mieste“. Tų pačių metų spalio 16 d. Thomas ir Chicago Orchestra (taip jis tada vadinosi) surengė savo pirmąjį koncertą Auditorium teatre. Tarp kitų tą vakarą atliktų kūrinių buvo ir dirigento Thomas mėgstamiausias – Ludwig von Beethoven „Penktą simfoniją“.

Ir štai, praėjus daugiau nei šimtmečiui ir atlikus tūkstančius įvairiausių kūrinių, už poros savaitių žymusis dirigentas, dabartinis CSO menovadovas Riccardo Muti su nepakartojamu CSO pradės 125-ąją sezoną su tuo pačiu legendiniu kūriniu – Ludwig von Beethoven „Penktą simfoniją“. Čikagiečiams bus dar viena proga įsitikinti, jog CSO yra vienas ge-

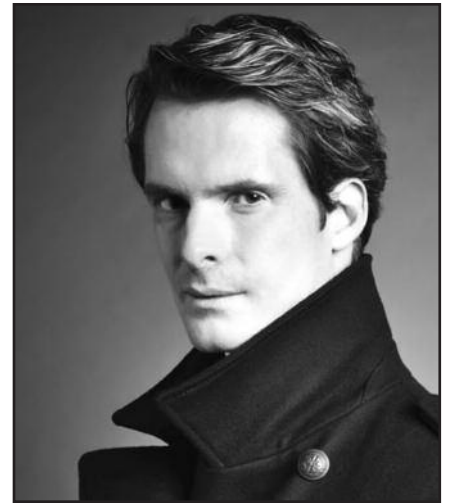
sios, vakarą CSO kviečia „Vėjų miesto“ muzikos mylėtojus į savo didingus namus – Symphony Center, kurie įsikūrę Čikagos kultūriniame lopšyje, 220 South Michigan Avenue, priešais Meno institutą. Šiame koncerte skambės trys didingi kūriniai: Franz Liszt „Von der Wege bis zum Grabe“ (1882), Wolfgang Amadeus Mozart „Simfonija nr. 40, G moll, K. 550“, o apvainikuos jį Ludwig von Beethoven „Simfonija nr. 5, C moll, op. 67“. Kitą dieną, penktadienį, 6:30 val. v. CSO rengia dar vieną atmintiną koncertą Pitzker paviljone Millennium parke. Čia skambės Ludwig von Beethoven „Leonoros overtiūra nr. 3, op. 72 B“ bei Gustav Mahler „Simfonija nr. 1, D dur“. Šis renginys, beje, yra nemokamas ir atviras visiems!

Šeštadienį, rugsėjo 19 d., Symphony Center taps pasakų rūmais. Žavingos damos ir jų galantiški riteriai – palydovai, pasidabinę puošniausia vakarine apranga dalyvaus iškilmingame sezono atidarymo „gala“ koncerte. Laikrodžiui išmušus šeštą valandą vakaro, CSO šeimininkai sutiks svečius

Pasižymėjęs emocingu atlikimo stiliumi, pianistas Leif Ove Andsnes sugrįžta į Symphony Center spalio 1–3 dienomis.

Ozgur Albayrak nuotr.

Prancūzų arfininkas Xavier de Maistre koncertuos SCO scenoje rugsėjo 24–29 dienomis.

G. Hohenberg/Sony Classical nuotr.

beje, prieinamas visiems už bilietų kainą. Šiame kasmetiniame „gala“ dalyvauju jau ne vienerius metus ir su didžiausiu malonumu jos vėl laukiu.

Rugsėjo 24–29 dienomis talentingasis šio orkestro menovadovas diriguos tikrai jaudinančią ir širdį virpinančią programą. Koncerto metu skambės kompozitoriaus Gustave Charpentier „Impressions d'Italie“ (parašytas 1892 m. Paryžiuje), kurį pirmąsyk JAV 1893 m. atliko būtent CSO. Taip pat girdėsime ritmišką Maurice Ravel „Boléro“. 2007 m. Chicago Tribune muzikos recenzentas tvirtino, jog maestro Muti ir CSO atliktas „Boléro“ nuskambėjo „šviežiai, nenusakomai ir jaudinančiai“. Šiuose keturis kartus rugsėjo mėnesį atliekamuose koncertuose taipogi skambės du kiti ugningi kūriniai – Emmanuel Chabrier „España“ (1883) ir Alberto Ginastera „Koncertas arfai ir orkestrui, op. 25“ (1956).

Čikagiečiai melomanai ypač laukia talentingo prancūzo arfininko Xavier de Maistre (g. 1973) pasirodymo tą vakarą CSO scenoje!

Maestro Muti ne kartą yra tvirtinęs: „Jei orkestras sugeba gerai atlikti Mozarto kūrinius, jis gali gerai atlikti viską“. Naujas iššūkis laukia CSO ir Riccardo Muti spalio 1–3 dienomis, kai į Symphony Center sugrįžta žiūrovų numylėtinis norvegų pianistas Leif Ove Andsnes, kuris, anot The Wall Street Journal, yra „vienas labiausiai apdovantų savo generacijos

CSO varomoji jėga – dirigentas Riccardo Muti

Todd Rosenberg/CSO nuotr.

riausių orkestrų pasaulyje. Nuo savo įsikūrimo pradžios šis orkestras melomanams yra pateikęs daugiau nei 650 JAV bei pasaulinių premjerų. Dauguma jų jau tapo šio orkestro kūrybiniu pamatu. Pagerbiant ilgametes tradicijas, maestro Riccardo Muti nutarė daugelį tų – buvusių premjerinių – kūrinių įtraukti į šio, jubiliejinio, sezono koncertų programą.

Taigi, ketvirtadienio, rugsėjo 17-to

su gaivinančiu šampanu, o 7 val. v. prasidės šventinis koncertas. Parinkta tikrai svaiginanti programa – John Corigliano „Campane di Ravello“ (sukurtas buvusio CSO menovadovo, dirigento Sir Georg Solti 75-mečiui paminėti), Edward Edgar „In the South (Alassio), op. 50“ bei Modesto Musorgskio „Parodos paveikslėliai“ (1874). Po koncerto – šokiai ir vaisės čia pat, CSO rūmuose. Tai vienas iš prašmatniausių socialinių pobūvių Čikagoje –

atstovų“. Šio koncerto klausytojas turės progos pasidžiaugti senais mėgstamais kūrinių: Ludwig von Beethoven „Leonoros overtiūra nr. 3“, Wolfgang Amadeus Mozart „Koncertu pianinui nr. 20“, Paul Hindemith „Koncertine muzika pučiamųjų bei styginiam orkestrui“ ir Sergejaus Prokofjevo „Skitų suite“.

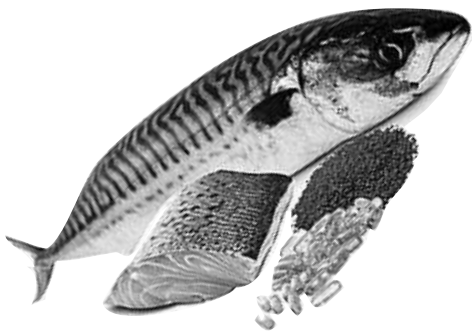
Ko gero, niekad nebuvo tinkamesnis laikas nei dabar įsigyti CSO koncertų aboneta! Šiais, orkestro jubiliejiniais metais, jums teikiama nuolaida į šalia Symphony Center esantį „Tesori“ restoraną bei išankstinę nuolaidą statant automobilius Grant Park South garaže. Abonentų savininkai galės nemokamai keisti savo bilietus į labiau jiems tinkamas datas. Jūsų patogumui siūlomi antradienio, ketvirtadienio, penktadienio, šeštadienio bei sekmadienio abonetai. Nusipirkus aboneta, jums užtikrinama ne tik geriausia vieta Symphony Center salėje, bet ir dosni, net iki 36 proc. nuolaida. Ypač patrauklus yra sekmadienio abonentas, kuris melomanų tarpe greitai išstipsta. Yra trys patogūs būdai užsakyti abonentus – telefonu (312) 294-3000 (nuo pirmadienio iki šeštadienio, 10 val. r. – 5 val. p. p., sekmadieniais 11 val. r. – 4 val. p. p.), internetu www.cso.org/subscribe arba paštu: Chicago Symphony Orchestra, 220 South Michigan Avenue, Chicago, IL, 60604.

Linkiu visiems mūsų Čikagos apylinkių skaitytojams bei svečiams iš kitų miestų daug malonių muzikinių akimirų su nuostabiausiu pasaulyje orkestru – CSO!

SVEIKATA

Apsauga nuo odos vėžio – Jūsų lėkštėje

Nors vasara ir eina į pabaigą, pasirūpinti apsauga nuo saulės reikia visais metų laikais. Galbūt nustebsite sužinoję, jog įvairūs kremai nėra vienintelė apsaugos priemonė. Yra keletas maisto produktų, galinčių apsaugoti organizmą iš vidaus nuo kenksmingų UV spindulių. Jų sudėtyje esantys antioksidantai padeda kovoti su laisvaisiais radikalais, kurie neretai gali tapti ankstyvo senėjimo, odos vėžio ir kitų ligų priežastimi. Pristatome maisto produktus, kuriuos visuomet, ne tik vasarą, vertėtų įtraukti į savo valgiaraštį.

Riebiosios vandenyno žuvis – lašiša, skumbė, silkė. Būtent šios žuvis yra pagrindinis Omega - 3 riebalų rūgščių šaltinis, kurios padeda apsaugoti ląsteles nuo neigiamo laisvųjų radikalų poveikio. Taip pat gali padėti apsaugoti nuo odos vėžio.

Raudonos ir oranžinės spalvos daržovės – pomidorai, paprikos ir kitos rausvų atspalvių daržovės savyje turi karotinoidų – pigmentų, suteikiančių šias spalvas. Karotinoidai yra antioksidantai, galintys padėti žmonėms, sergantiems odos ligomis, kurių sukėlėjai – UV spinduliai. Tuo tarpu oranžinės spalvos daržovės, pavyzdžiui, morkos, yra oranžinės dėl beta karotino, kuris padeda pagyti nudegus saulėje bei stiprina odos atsparumą ultravioletiniams spinduliams.

Judajame šokolade esantys flavonoidai yra naudingi siekiant apsaugoti odą nuo nepageidaujamo saulės spindulių poveikio, taip pat gali padėti gydyti smarkius nudegimus. Svarbu atkreipti dėmesį į šokolado sudėtį – rinkitės tik tą, kuriame yra kuo daugiau tikro kakavos sviesto.

Brokoliai ir žiediniai kopūstai yra ne tik pilni antioksidantų, tačiau gali padėti sergantiems odos vėžiu jį įveikti. Ypač brokolių sudėtyje yra naudinga priešvėžinė, antimikrobinė, antidiabetinė medžiaga *sulforafanas*, kuri padaro odą atsparesnę vėžiniams susirgimams.

Žalios lapinės daržovės ir prieskoniai, tokie kaip špinatai, petražolės, bazilikas, rozmarinas savyje turi taip pat gausybę antioksidantų. Žinoma, išvardinti prieskoniai yra naudingi švieži, o ne džiovinti.

Žaliojoje ir juodojoje arbatose yra gausu naudingų organizmui medžiagų, stabdančių vėžio plitimą. Šias arbatas yra ypač naudinga gerti žmonėms, sergantiems melanoma.

Pagal Moteris.lt

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SIŪLO DARBĄ

**Wanted CDL-A OTR Truck Drivers
and Owner Operators. Great pay!**
Call 708-235-1010
Location: Monee, IL 60449
www.elmaninc.com

■ Reikalinga vairuojanti moteris, gali dirbti ir nepilną darbo dieną, gyvenanti Atlantoje, Georgia valstijoje. **Tel. 415-418-0180.**

■ Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu bet kurioje valstijoje. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus.

Tel. 773-280-3421

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Darbšti moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos ir gera anglų kalba. **Tel. 773-329-9918.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo tris ar keturias valandas per dieną.

Tel. 773-387-7232.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti tik savaitgaliais. **Tel. 773-600-2887** arba **773-387-7232.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu ar pakeitimų. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis. **Tel. 312-307-4619.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pakeitimai. Legalūs dokumentai. **Tel. 630-280-1347.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Patirtis, legalūs dokumentai. **Tel. 954-541-0201.**

„Concise Encyclopaedia of Lithuanian Minor“

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirma lietuviška knyga ir pirma lietuviška gramatika, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnę skaitytojų skaičių ši knyga yra išleista anglų kalba.

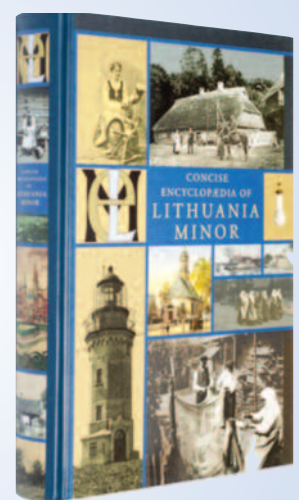
Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3

Knygos išleidimą finansavo
MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.

Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – **50 dol.**

Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.

4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629;
tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

MANO VIRTUVĖ

Vienas didžiausių besibaigiančios vasaros malonumų – **Troškintos voveraitės su spirgučiais, šviežiai raugintais agurkais ir šviežiomis bulvytėmis**

Lauke dar šilta. Turguje pasirodė pirmieji grybai – voveraitės. Jeigu pirkote voveraičių, tai reikėtų dar nusipirkti ir gabaliuką šalto rūkymo šoninės, svogūnų, o taip krapų bei naminės grietinės. Ir būtinai – šviežių bulvyčių.

Sakysite – tai gražus lietuviškas prisiminimas, bet ne mūsų sąlygoms? Tiesa, Amerikoje šviežių grybų rasti sunkiau, bet kartais pasitaiko ūkininkų turguje ar prašmatnesnėje parduotuvėje. Bet galima naudoti ir šaldytus – juos dabar parduoda daugelis lietuviškų ar lenkiškų parduotuvių. Tik reikėtų atminti, kad šaldyti grybai turi daug vandens – juos reikėtų apvirti ir labai gerai nusausinti.

O jeigu vis tik sugebėjote prisirinkti ar nusipirkti šviežių...

Voveraitės reikia gerai nuplauti po tekančiu vandeniu. Tuomet dėti į puodą su vandeniu ir pavirti, kol pradeda kilti putas. Tuomet supilti į sietelį ir vėl perplauti po tekančiu vandeniu. Suberti grybus į puodelį, įpilti truputį vandens, įdėti druskos, kelis krapų kotus ir 5–10 min. patroškinti ant nedidelės ugnies.

Kol voveraitės troškinasi, nedideliais kubeliais supjaustyti šoninę ir pakepinti ją keptuvėje, kol gausis traškūs spirgučiai. Išimti iš keptuvės. Pakepinti 1–2 smulkiai kapotus svogūnus, sumaišyti juos su spirgučiais ir suberti į grybus. Viską dar šiek tiek patroškinti, pabaigoje pridėdant grietinės ir kapotų krapų. Nuimti nuo ugnies. Galima vietoj šoninės naudoti sviestą, o jei padažu trūksta tirštumo, įberti šaukštelį miltų.

Voveraitės patiekiamos su virtomis šviežiomis, krapais pabarstytomis bulvytėmis ir traškiais kokių trijų dienų rauginimo agurkėliais. Užraugti agurkus yra labai lengva ir neužima daug laiko – tad pabandykite.

Rauginti agurkėliai

Tam reikėtų molinės puodynės arba 1,5 – 2 litrų talpos stiklainio.

Agurkėlius išsirkinkite nedidelius, kietus. Taip pat reikės saujos krapų (su storesniais kotais ir žiedynais), česnako, rupios druskos. 1–1,5 kilogramo (2–3 svarams) agurkų reikės 3–4 skiltelių česnako.

Agurkėlius gerai nuplauti po tekančiu šaltu vandeniu. Krapus stambiai supjaustyti.

Puodynės arba stiklainio dugną iškloti dalimi krapų, įdėti skiltelę česnako. Standžiai vieną šalia kito dėti agurkėlių eilę. Galima juos guldyti, o galima ir glaustai sustatyti. Vėl pabarstyti krapų, įdėti skiltelę česnako ir gulsčiai ar stačiai sudėti agurkus. Taip užpildyti visą indą – ant viršaus turi būti krapai. Taip paruoštą puodynę su agurkais reikia užpildyti sūrimu.

1 litrui vandens (šalto, nevirinto) reikia 2 valgomųjų šaukštų rupios druskos. Gerai išmaišyti, kad druska ištirptų ir užpilti ant paruoštų agurkų – skystis juos turi apsemti. Tuomet ant viršaus reikėtų uždėti lentelę ar lėkštutę su koku nors svoriu – paslėgti. Puodynę gerai pastatyti ant didesnės lėkštės, kad agurkams pradėjus rūgti, pakilęs skystis turėtų kur nuvarvėti. Taip paruoštus agurkus geriausia laikyti ten, kur nėra tiesioginių saulės spindulių, t. y. vėsesnėje, tamsesnėje vietoje. Po trijų parų jie bus lengvai sūrūs ir traškūs. Tuomet puodynę statyti į šaldytuvą – kad neįrūgtų labai smarkiai.

Skanaus!
Jūsų Indrė

Išdavystės anatomija

Atkelta iš 2 psl.

Dabar, iš laiko perspektyvos, mes galim svarstyti, kodėl Daumantas pasielgė vienaip, o ne kitaip – žinant to meto įvykius ir aplinkybes, darosi aiškiau. Atsakyti į klausimą, kodėl bendražygiai vienas kitą išduoda, labai paprasta. Deja, žmogus yra pakankamai silpna būtybė. Jis neatsparus gąsdinimams, grasinimams, jog atsisakius bendradarbiauti ar kolaboruoti būsi nušautas... Galima įvilioti ir giriant, patraukti apgaule, pažadais... Sumetimų tapti išdavikais ar agentais gali būti milijonai. Tačiau kartais žmogus neturi nė pačios mažiausios išeities atsisakyti. Jis įvaromas į kampa. Be to, kiekvienas žmogus turi skirtingus skausmo slenksčius. Fiziniais ar moraliniais, psichologiniais kankinimais taip pat galima priversti tarnauti.

Dabar į išdavystę aš žiūriu ramiau – tai tikrai nėra absoliučiai svertima mūsų prigimčiai. Žinoma, visada atsiras žmonių, kurių nei už ką nepavergsi, tačiau yra ir įviliojamų. Išeitis gali būti kolaboruoti – tai tik lengvesnė išdavystės šaka. Mes visi esame skirtingi – savo charakteriais, temperamentais, patirtimis... Dėl to skirtingai reaguojame į gundymus ar prievartą. Nuo to nepabėgsi...

Štai – išdavikas

Jonas Kukauskas-Gardenis (1920–2006).

1944 m. jis pasitraukė iš Lietuvos. Mokėsi užsienio žvalgybos mokyklose. 1951 m. balandį su Julijonu Būtėnu amerikiečių žvalgybos permesti į Lietuvą. 1951.05.20. MGB kariuomenės suimtas, užverbuotas.

Skaitant Jono Kukauskos bylą, labai aiškiai pasimato, jog tai – silpno charakterio žmogus. Protokoliai pasakoja buvus jį ne paprastu niekšėliu. Juk jis išdavė ne vien Daumantą – jis išdavinėjo visus paeiliui. Jis kalbėjo ne vien apie tai, ką matė Vokietijoje, tauškė apie amerikiečius, apie instruktorius – apie viską. Man rodos, jis išpasakodavo net ir tai, ko jo nespėdavo paklausti. Iš-

klodavo nuo A iki Z. Su visomis smulkmenomis, detalėmis.

Mano galva, jo išdavystės motyvas buvo absoliučiai žemiškas – baimė. Jis su sovietais sutiko bendradarbiauti be jokių ilgų apmąstymų, vos tik jį suėmė. Galėjo nusišauti, turėjo progos, bet ir to nepajėgė padaryti. Nenusišovė taip pat iš baimės.

Okupacijos metais juo sovietai naudojosi ir toliau – vis dalyvaudavo propagandiniuose renginiuose. Tačiau apie „vanagus iš anapus“ suokė pasigardžiudamas. Bet reikia pasakyti, kad gyvenime, sovietų valdžios metais, jis nebuvo labai laimingas. Likimas jam visgi keršijo – jo sūnaus savižudybė nebuvo vienintelis jam skirtas išbandymas.

Taip, sovietai Kukauską retsykiais prisimindavo, nupūsdavo nuo jo dulkes, pasinaudodavo juo ir vėl numesdavo kampan. Todėl apie jo vėlesnius metus nėra labai daug žinių, niekam jis nebuvo įdomus, dirbo gamykloje pačius prasčiausius darbus, nepadarė jokios karjeros, negavo jokių partinių privilegijų, kuriomis kėgėbistai „saviškius“ pamalonindavo, numesdavo gardesni kasnelį. Jam nenumetė.

Ką jis gavo už išdavystę? Kaip pats yra sakęs, už išdavystę jis gavo gyvybę. Aš jį suprantu kaip bailį, bijantį savo baimės. Tačiau jeigu bijai mirties, neik į pasipriešinimą. Manau, kad jis elgėsi pagal savo charakterį – išdavė per daug nekvaršindamas sau galvos. Sovietai jį laikė atsargoje, retsykiais ištraukdami į dienos šviesą, pamojodami juo...

Tiesą pasakius, jis man kuriant filmą, nebuvo labai įdomus. Kukauskas – buvo bespalvis, beveidis išdavikas.

J. Kukauskas Vokietijoje 1950 m.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136
Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

MAIA: Grantlex 704 N. Lomb Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

MAIA: Biomed 360 Towline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 815-596-6676

MAIA: Biomed 2438 N. Harlem Ave. Hanwood Heights, IL 60130 Tel: 708-835-2430

MAIA: Gladys Coates 859 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-3701

MAIA: Extreme Exterior 5701 N. 26th Ave. Suite D. Skokie Park, IL 60076 Tel: 847-371-1155

Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave. 44. Chicago, IL 60634 Tel: 773-777-4700

Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60625 Tel: 773-434-7918

Simiga 2610 62nd St. Danon, IL 60561 Tel: 630-427-0009

Lithuanian Plaza 9921 S. Federal Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-680-0828

Konigsbach Utega 6312 S. Halsted Ave. Burrill, IL 60501 Tel: 708-694-6622

Rita 6151 South Green Ave., Westmont, IL 60535 Tel: 815-565-7882

Always With Hovers 1188 N. S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-267-0339

Euras Duff 22 W. 535 Burnside Rd., Olmsted, IL 60137 Tel: 630-460-4300

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-723-1000

Į gimtinę sugrįžtama mintimis ir darbais Musninkų krašto kultūros ir sporto šventė

Organizatorių nuotr.

VALENTINA BRAZAITIENĖ

Musninkuose, vienoje iš laisvalaikio skirtų vietų, kurioje lietuvių pasakų motyvais sukurtos tautodailininkų medžio skulptūros, tampa tradicija susitikti bendruomenių nariams turiningai praleisti laiką. „Pasakų takas“ tapo traukos centru rugpjūčio viduryje, per Žolinių šventę, kai brandi gamta dar kviečia džiaugtis vasara. Čia vyko Musninkų bendruomenės „Spindulys“ iniciatyva organizuotas olimpinis festivalis „Auginkime sveiką žmogų kartu“. Tą dieną musninkiečiai sulaukė ne tik sporto mėgėjų, bet ir Lietuvos vardą garsinusių sportininkų kraštiečių – šachmatininko Rimvydo Žiliuko, žolės riedulininkės Irenos Braziulevičiūtės, alpinisto Algirdo Subatos, kanojininko Algimanto Kvietkausko ir kt. sportininkų. Jie iškilmingai uždegė olimpinę ugnį, įnešė ir iškėlė olimpinę vėliavą. Organizatoriai paskelbė sporto šventės pradžią.

Kelias skirtingo amžiaus kartas sujungusi šventė priminė, kad aktyvi veikla – ne prabangos dalykas ir galima dalyvauti pagal savo norą ir galimybes. Šios šventės prasmė – pasidžiaugti vasariškais reginiais, žaliuojančia gamta, bendrauti tarpusavyje, sportuoti savo iniciatyva, išsaugoti ir perduoti kultūros ir sporto dvasią ateinančioms kartoms. Sporto olimpinio festivalio dalyviai galėjo rinktis 11 sporto rungčių – nuo žvejų varžytuvių, šaškių, smiginio, šuolio į tolį, rutulio stūmimo, palestros ir olimpinės mylios bėgimo, galiūnų dvikovės, virvės traukimo, tinklinio ir krepšinio varžybų. Populiariausios pagal dalyvių skaičių buvo tinklinio, smiginio, krepšinio varžybos. Visų rungčių nugalėtojams buvo skirtos I–III vietos ir išdalinta 17 medalių komplektų, skirtos rėmėjų dovanos. Vyriausio ir jauniausio dalyvio apdovanojimai atiteko Antanui Tamoševičiui (93 metai) ir Pijui Meidui (7 metai). Jie su kitais dalyviais nuo ankstyvo ryto prie tvenkinio dalyvavo žvejų varžytuvėse. Visos rungtys buvo įdomios ir vertos apdovanojimų dėl užsidedusio sportinio azarto nugalėti, išivertinti savo ir komandos galimybes. Varžybas stebėjo ir vertino teisėjai. Juos subūrė sportinės veiklos entuziastai musninkiečiai Helena ir Leonas Vaicekaskai.

Smagu, kad į įvairias sportinių žaidimų, menines veiklas įsijungė vaikai, jų tėvai, senoliai. Šiai veiklai savanoriškai talkino Asta Meiduvienė, Birutė Golubeva, Ieva Vaitkeviča. Ben-

druomenės sambūrio metu buvo galima atsigaivinti vandeniu, lelais, ir paskanauti sriubos, kurią virė lauko virtuvės šefas Vaclovas Špakauskas.

Renginio metu sportininkams ir žiūrovams grojo „Savaitgalio diksiendo“ (vadovas Rimantas Rutkauskas) grupė, mažieji 7–10 metų sportinių šokių šokėjai musninkiečiai (vadovas Liudvikas Verikas) džiugino graščiais šokių žingsneliais. Musninkų varpinėje, šalia nuolat jau veikiančios ekspozicijos, atidaryta ir daug susidomėjimo sulaukė kraštiečio alpinisto Algirdo Subatos fotografijų paroda kalnų tema.

Sporto ir kultūros šventė Musninkuose jau ne pirma, o tampa gražia vasaros pabaigos tradicija. Tuomet, kai reikia jai ruošti, atsiranda daug visuomeninės veiklos, darbų, kuriuos turi atlikti bendruomenės nariai. Tai ir aplinkos – parko, tvenkinio tvarkymas, įvairūs kūrybiniai ieškojimai. Šiais metais ypatingai pasidarbavo išradinčių bendruomenės vyrų komanda – pagamino sudedamų konstrukcijų sceną. Ji puikiai tiko šventei! Tai Kęsto Gatelio, Henriko Janušausko, brolių Alvydo ir Vyginto Rolių, kitų jų pagalbininkų nuopelnas. Visi bendruomenės „Spindulys“ nariai viena ar kita veikla prisidėjo prie šventės organizavimo, o jos vadovas Alvydas Rolis ne tik koordinavo visą pasiruošimo šventei veiklą, pats nuolat sukosi darbų verpete.

Renginio rėmėjai pradžiugino parama. Savo apdovanojimus įsteigė UAB „Autostarteris“, „Pektos servizas“, „Kazand“, „Underhill Baltic“, krepšinio klubas „Lietuvos rytas“. Malonu, kad jaunieji šventės dalyviai – sportinių šokių šokėjai buvo paskatinti Širvintų krašto garbės pilietės, JAV lietuvių išėivijos visuomenės ir kultūros veikėjos Marijos Remienės dovanomis.

PADĖKA A † A GENOVAITĖ RUDAITYTĖ KULIKAUSKIENĖ

Mirė 2015 m. liepos 2 d., sulaukusi 85 metų.

Visiems, dalyvavusiems rugpjūčio 22 d. gedulo šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijoje, pietuose, išreiškusiems užuojautą „Drauge“, žodžiu ar laiškeliu, užprašiusiems šv. Mišias už a. a. Genovaitę ir už aukas šv. Mišioms, „Saulutei“, „Vaiko Vartai į Mokslą“, nuoširdžiai dėkojame.

Vyras Vytautas su šeima, brolis Teodoras ir šeima, sesuo Raminta Marchertienė ir šeima

www.draugas.org/mirties.html

Nepilnavertiškumo kompleksas veda į susinaikinimą

Atkelta iš 3 psl.

Lietuviško nepilnavertiškumo kompleksas jau įamžinamas net paminklais. Vilniuje nėra paminklo Jonui Basanavičiui ar vyskupui Motiejui Valančiui, bet yra Franck Zappa, John Lennon, kurie ne tik kad Lietuvoje nėra buvę, bet kažin ar žinojo, kur ta Lietuva yra. Iš Šilutės rajono yra kilę daugybė garsių žmonių, bet spalio mėn. prie Nemuno kranto, Rusnėje, bus atidengtas paminklas Indijos herojui Mahatma Gandhi ir jo draugui Hermann Kallenbach.

Žinoma, Lietuvai piliečių niekada nepritrūks. Į Lietuvos duris jau beldžiasi tūkstančiai Azijos ir Afrikos gyventojų: per ateinančius dvejus metus Lietuva išpareigojo priimti 325 pabėgėlių (Latvija priims 250; Estija – 150). Žiniasklaidoje skelbiama, kad „už vieno pabėgėlio perkėlimą priimančiai valstybei bus mokama 6 tūkst. eurų vienkartinė išmoka. Iš ES struktūrinių fondų 2014–2020 m. Lietuvai skirta 10,8 mln. eurų prieglobsčio sistemos plėtrai ir pabėgėlių integracijai bei grąžinimui“. Kas gi pasakys, kad tai nepelningas verslas?

Ši nelabai linksma straipsnelį noriu pabaigti sovietiniais laikais girdėtu anekdotu, kuris labai tiksliai apibūdina lietuviškąją savivertę.

Komunistų partijos generalinis sekretorius L. Brežnevas nutarė aplankyti visas tris Baltijos respublikas. Nuvažiavęs į Estiją Brežnevas visur vaikščiojo susikišęs rankas į kišenes. Kai jo patarėjas perspėjo, kad rankas kišenėse laikyti yra nemandagu, Brežnevas jam atkirto:

– Estijoje yra labai daug mūsų priešų, todėl aš esu pasiruošęs gintis ir abiejose rankose turiu po pistoletą.

Nuvažiavęs į Latviją, Brežnevas kišenėje su pistoletu slėpė tik vieną ranką, nes ten buvo mažiau jo priešų. Atvažiavęs į Lietuvą, Brežnevas, vaikštinėjo atsilošęs ir ant užpakalio susidėjęs abi rankas. Patarėjui paklausus, kodėl jis susidėjo rankas ant užpakalio, Brežnevas paaiškino:

– Lietuvoje gyvena daug tokių, kurie nori man sulįsti į užpakalį be muilo, todėl aš turiu saugotis.

Keičiasi santvarka, keičiasi valstybių vadovai, keičiasi žmonių kartos, bet lietuvių noras įtikti/pataikauti svetimiems, savuosius niekinant ir menkinant, išlieka visada toks pat stiprus. Liūdna, kad laisva Lietuvos valstybė, pasirinkusi betautės visuomenės kūrimo kelią, išugdė savo piliečiuose tautinio nepilnavertiškumo kompleksą. Tautinio nepilnavertiškumo kompleksas – kelias į tautinį susinaikinimą. Šio pasirinkimo rezultatus jau stebime. Lietuvos valstybės įstatymais surūšiuoti pagal išvykimo laiką ir tarpusavyje sukiršinti ieseiviai neranda tarpusavyje sutarimo – lietuviškos bendruomenės ir parapijos užsienyje nyksta. Jauni emigrantai nenori jungtis į išjuoktus „lietuviškuosius getus“ ir labai greitai nutautėja. Žmonės Lietuvoje savo nepilnavertiškumo kompleksą skandina alkoholyje. Pagal „USA Today“ duomenis Lietuvos gyventojai, pagal suvartojamą alkoholio kiekį vienam gyventojui, pasaulyje užima trečiąją vietą. Lietuvos moterys pirmauja besaikio alkoholio suvartojimu. Lietuva pasaulyje turi daugiausia alkoholikų – 10 proc. visų gyventojų sudaro alkoholikai. (<http://www.usatoday.com/story/money/business/2014/05/17/heaviest-drinking-countries/9146227/>) Menkinami Lietuvoje žmonės emigruoja svetur, ieškodami ne tik sotesnės duonos, bet ir pagarbos asmenybei, pastoviai pildydami emigrantų gretas.

Kitais metais spalio 9 d. planuojamas rengti referendumas „dvigubos pilietybės“ klausimu. Tūkstančiams, kuriems šis klausimas aktualiausias, jau atimta teisė pasisakyti. Bus įdomu, ar Lietuvos žmonės, įtikėję savo politinių ideologų idėjoms apie tautinės valstybės ydingumą ir ieseivių gobšumą, padės paskutinį tašką lietuviškosios Lietuvos egzistencijai? O gal jie pasisakys už tautinės Lietuvos valstybės egzistenciją ir nuspręs, kad Lietuva turi ypatingai rūpintis lietuvišiais, o lietuviai – Lietuva. Betautė Lietuva – tai tik buvusios tautinės Lietuvos valstybės geografinis pavadinimas Europos žemėlapyje, ir nieko daugiau.

[www.facebook.com draugolaikrastic](http://www.facebook.com/draugolaikrastic)

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugsėjo 6 d. 10 val. r. švęsime 23-ąją eilinį metų sekmadienį bei paminėsime Šiluvos Mergelės Marijos šventę. Šv. Mišias koncelebruos svečias iš Lietuvos, Vilkaviškio vyskupijos kurijos kancleris kun. Linas Baltrušaitis ir kun. Gediminas Keršys. Šv. Mišių giesmės bus skirtos Šiluvos Mergelei Marijai. Iškilmingoje eisenoje dalyvaus lektorių ir kantorių grupė, vadovaujama Joanos Drūtytės. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo** parapijos metinis pokylis vyks Šiluvos Atlaidų uždarymo dieną, sekmadienį, rugsėjo 13-ąją, 12:30 val. p. p. parapijos salėje. Jūsų laukia muzi-

kinė programa, sveikinimai, šventiniai pietūs ir loterija. Kviečiame iš anksto užsisakyti vietas ir nusipirkti bilietus į pokylį. Vietų skaičius ribotas. Daugiau informacijos parapijos raštinės tel. 773-776-4600 (Audra).

■ **Pirmasis organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“** 2015/2016 m. veiklos sezono narių susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 13 d., 9 val. r. Pasaulio lietuvių centro posėdžių kambaryje. Aptarsime praėjusios vasaros ir artėjančių metų veiklą, sužinosime žinias iš remiamųjų centrų Lietuvoje. Kviečiame dalyvauti organizacijos narius ir besidominčius organizacijos labdaros veikla. Informacija el. paštu: vvm@childgate.org.

Jūratė ir Rimantas Grabliauskai

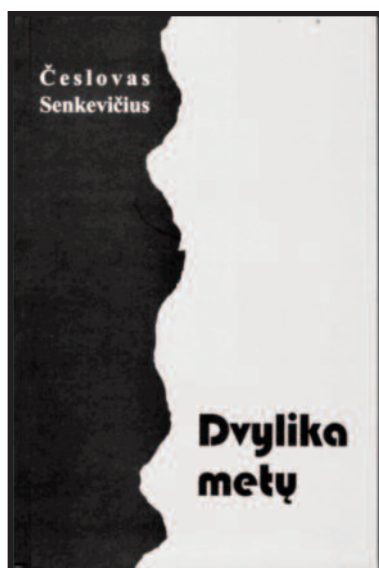
Spalio 4 d., sekmadienį, Willowbrook pokylių salėje (8900 Archer Ave., Willow Springs, IL 60480) vyks „**Draugo**“ metiniai pietūs ir koncertas. Programoje dalyvaus grupė „**Kaukas**“ (Rimas ir Jūratė Grabliauskai) ir **pop choras „Svajonė“** (vad. Alina Šimkuvienė). **Pradžia – 12 val. p. p.** Bilietus (75 dol. asmeniui) jau galima įsigyti „Draugo“ administracijoje, **4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. informacijai 773-585-9500**

Č. Senkevičiaus vedamųjų rinkinys „DVYLIKA METŲ“

Gerą vedamąjį parašyti yra nelengva. Turiningus, apmąstytus, gražia kalba parašytus vedamuosius sukurti gali tik retas talentas. Toks talentas yra Česlovas Senkevičius, per ketvirtį amžiaus „Tėviškės žiburiams“ parašęs daugiau kaip 1 200 vedamųjų.

Pirmoji Č. Senkevičiaus vedamųjų rinktinė „Penki taškai...“ pasirodė 2004 metais. Geriausi pastarųjų dvylikos metų vedamieji sugulė į knygą „Dvylika metų“ – kiekvieniems metams autorius atrinko po šešis straipsnius. Knygą išleido Pasvalio Mariaus Katiliškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas“. Pasvalys – Česlovo Senkevičiaus gimtinė. Autorius nebijo kandaus žodžio, bet juk tokie ir turėtų būti vedamieji – taiklūs ir kartais kandūs.

Rinktinę „Dvylika metų“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Lietuvių Teatro dienos JAV 2015

Birutė Mar autorinis vakaras

Tremties atmintys

Rugsėjo
12. d. 4 val.

Lietuvių Dailės Muziejaus salėje

Bilietus galite įsigyti PLC, "Senajame Vilniuje",
"Smilgoje" ir užsakant tel. 630-291-0097
kaina 25\$

Rengejai
14911 127th St., Lemont, IL 60439

Aktorės Birutės Mar kūrybos vakaras „Tremties atmintys“

Vakaro programoje – ištraukos iš D. Grinkevičiūtės knygos „Lietuviai prie Laptevų jūros“ ir E. Gudonytės „Karta nuo Sibiro“, lietuvių tremtinių poezija, fragmentai iš Birutės Mar pjesės „Ledo vaikai“ (sukurtos pagal tėvų – tremtinių prisiminimus).

Birutė Mar (Marcinkevičiūtė) – teatro ir kino aktorė, režisierė, poetė. Gimė 1969 m. Kaune. Aktorinio meistriškumo ir režisūros studijas baigė Sankt Peterburgo Teatro, muzikos ir kino institute. Japonų Noh teatro ir šokio mokėsi Tokijo Noh Kita mokykloje. Nuo 1994 m. menininkė dirba Lietuvos nacionaliniame dramos teatre, taip pat kuria vaidmenis kituose Lietuvos teatruose bei kine.

Žinomi Birutės Mar monospektakliai („Žodžiai smėlyje“, „Meilužis“, „Poetė“, „Antigonė“, „Unė“) dažnai pristatomi teatro festivaliuose įvairiose šalyse ir pelno tarptautinius teatrinius apdovanojimus. Aktorės kūryba pažįstama ir Amerikos žiūrovams – monospektaklis „Meilužis“ (pagal M. Duras romaną) dalyvavo Čikagoje vykusiame tarptautiniame teatro festivalyje „I-FEST“ – *best of European solo acts* (2005), lietuvių bendruomenės kūrėja yra surengusi savo poezijos vakarą, pristachiui spektaklius „Poetė“ bei „Jis ir ji“. Pastaraisiais metais aktorė gilinosi į istorinę lietuviškos tremties temą – Nacionaliniame dramos teatre sukūrė spektaklį „Ledo vaikai“ pagal savo pjesę, paremtą tėvų – Laptevų jūros tremtinių išgyvenimais.

Organizatorių info

Pittsburgho lituanistinė mokykla
laukia naujų mokinių
– nuo darželio iki 5 skyriaus.
Priimame ir
užsiregistravusius pavėluotai!
Mokslo metų pradžia
– **rugsėjo 13 d., sekmadienį, nuo
1:30 val. p. p. iki 3:30 val. p. p.**
Užsiėmimai vyks St. Ambrose School
(žemutiniame aukšte)
1025 Haslage Ave.
Pittsburgh, PA 15212
Tel. 412-613-5582
El. paštas: pghmokykla@yahoo.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100